

ELŐFIZETÉS

KELLYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 3 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 26 korona.
Egy hónapra 3 k. 40 f.

HÍRDETESEK:
6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Rydhár sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 267.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 23. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Staubert József.

Csütörtök, szeptember 19.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Vér.**
- A király Pécsent.**
- Az agrár szélsőségek.**
- A kereskedelmi- és iparkamara élése.**
- A választások Arad megyében.**
- Dráma a kaszárnyában.**
- Divatujdonságok.**
- Választási mozgalmak.**
- Pedmaniczky Frigyes nyilatkozata.**
- Kornfeld György öngyilkossága.**
- Vádak egy aradi tanár ellen.**
- Karagyorgyevics herceg a szent trónon.**
- A possonyi kégyilkos elfogatása.**
- Tárca: Az örökség.** Irta: Vértessy Arnold.
- Csarnok: Az impresszárió ur.** Irta: Albisy K.

Vér.

Arad, szeptember 18.

Szerte lobognak a zászlók, visszhangzik az ország a programbeszédektől, a korteskedéstől. Elemében van a magyar; hiszen mindig nagy kedvünk tellett az alkotmányosdiban. S évszázadokon keresztül ilyenkor rendesen föltámadt az ősi virtus; a megyei restaurációk és a követválasztások krónikáját sokszor vérrel írták: és pedig nem ritkán nagyon sok vérrel. A legujabb kof sem változtatott nálunk ezen az ősi divaton. Nem esett még meg választás, hogy szerep ne jusson a csendőr-szuronyoknak s hogy a kortes nótákat ne kísérje a fegyverek döngése. Sőt éppen a legutóbbi időkben olyan véres esetek tarkították meg a választások történetét, amelyek a kormányt

is csolekvésre birták és sokban hozzájárultak az új választási törvény megalkotásához.

Szomoruan konstatáljuk, hogy a most megindult választási harc sem lesz kivétel a régi szokás alól. A jelek arra vallanak, hogy a felizgatott szenvedély ismét áldozatokat fog követelni. Sőt már követelt is. Minap Somkuton dördült el a csendőrfegyver, s két halott maradt a téren; most pedig Merényből jelentik, hogy ott meg a kés dolgozott. Történik pedig ez a választási mozgalmak kezdetén, — mi lesz, ha derekán leszünk a háborunak, amikor legmagasabbra csapnak a szenvedély lángjai? Attól félünk, hogy az első áldozatokat még több is fogja követni.

Vajmi sajnálatos dolog volna pedig ez most, a mikor a tiszta választásokat készülünk megvalósítani. A tiszta választás eszménye pedig nem fér meg azzal a fékevesztett indulatossággal, a minek a kiontott vér a gyümölcse. A választási vérengzések azt jelentik, hogy nem tudjuk tiszteletben tartani az ellenkező véleményt, vagyis hogy politikailag nem vagyunk eléggé higgadtak, érettek.

Már pedig az ellenkező vélemény és meggyőződés tisztelete az, a mit az új rend inaugurálni akar; ezt szolgálja a kuriai bíraskodásról szóló törvény, a mely eltiltja és bünteti a korteskedés, a választási harc oly eszközének alkalmazását, a mely a szabad meggyőződés elnyomására, meghamisítására vezet.

Igaz, hogy a választóközönség alsóbb rétegeitől sokat várnánk, ha azt kívánánk tőle, hogy az ellenvéleményt kellő tiszteletben tartsa, hogy indulatait fékezze, s őrizze meg a maga tisztaságában a választás aktusát. De éppen azért, mert a nép, kivált a mi népünk, lobbanékony természeténél fogva hajlandó a rend korlátainak áthágására; mert éppen nálunk könnyen kitör az ősi virtus, a választási vérontó kedv: éppen ezért hárul a pártok, a nép vezetőire a nehéz, de szép feladat, hogy mindent elkövessenek a nép indulatainak csillapítására.

Eppen azért fogadják a választási harc eddigi halottait és sebesültjeit intő jelnek, s tegyenek meg mindent, hogy a somkuti és merényi esetek után újabb vérengzés ne következék. Tegyenek meg nálunk Arad megyében is, ahol szintén heves lesz a választási harc láza.

Olyan szent a magyar alkotmánya, oly féltve őrzött kincse nemzetünknek, hogy önmagunk s hazánk ellen követünk el súlyos vétket, ha vérrel mocskoljuk be ezt a szentséget. Es mégis mennyi vér tapadt már eddig hozzá, mennyi ember áldozatot kívánt a szenvedély, amit tévesen elvek, meggyőzések harcának nevezünk. Ami pártoskodó szivünkben ki-csap egy-egy láng, mely bizonyítja, hogy még ma is készen vagyunk a testvérharcra.

Ez áll utjába előrehaladásunknak, ez vet gátat nagy törekvéseink elé és ez akadályozza meg, hogy eszméink az el-

TÁRCA.

Az örökség.

Irta: Vértessy Arnold.

Csomborkák nem valami fényes életet éltek, az szent igaz. Hatszáz forint volt a fizetése Csomborka Jánosnak a kataszteri hivatalnál s néha hazavitt estére valami másolni valót, amiért külön fizették. Nem gyakran, mert nem volt mindig ilyen külön munka s nem is igen szeretett még késő este is körmölni, csak éppen szorultságból, meg hogy a felesége Jusztinka zaklatta.

Cseppet sem volt kellemes élet. Otthon mindig zsembelt az asszony s mindig takarított, tisztogatott, porolt, ablakokat mosogatott, kilincseket fényesített. Nem hiába, hogy olyan szobaleány-féle vagy mi volt Tarkóv méltóságos uréknál. Ő méltóságait azt mondták: házi kisasszony.

Csomborka János meg nevelő volt akkor ugyancsak ő méltóságáéknál. Olyan szegény deák, aki kosztért, kvártélyért s pár forintért havonként olvasni írni tanította ő méltóságait két kis csemetéjét. Ez alatt az idő alatt történt, hogy nagyon megismerkedett a házi kisasszonnyal s a méltóságos asszony meglepte őket, mikor éppen csókolóztak.

U méltósága nagy zajt csapott. A méltóságos ur is belevegyült. Jusztinka jó hazból való leány, ő méltóságait ismerték a szüleit, atyja számtiszt volt valamikor s ha korán meg nem halt volna, azóta már számtanácsos volna. Szóval a becsületnek eleget kellett tenni. A méltóságos ur megígérte a pártfogását, egy kis hivalt is szerzett s megtartották a lakodalmat.

Azó a régen meghalt Tarkóv méltóságos ur és Csomborka János csak ott vergődött most is, ahová a méltóságos ur bedugta. Feleséges embernek már nehéz elvégezni az iskolát, ha előbb el nem végezte. Aztán hol vegyék a tandíjat, meg a vizsgákra azt a sok pénzt? Hiszen másra sem telt.

Pedig Csomborkák szerettek volna jól élni. Egy kis finom bor, jó peccenyék, sütemények, ahogy ő méltóságait házána megszokták. Azonfelül Csomborka János szerette a barátságot, szeretett beülni a kávéházba, sörházba jó cimborák közé. Hej, hiszen volna csak pénze, vendégléne őket, etetné, itatná őket; így azonban rendesen csak ő volt az, akit valamelyik jó ismerőse megkínált egy ital borral, egy pohár sörrel.

De majd visszaadja, ha egyszer gazdag lesz. Mert hej! egyszer még nagyon, de nagyon is gazdagok lesznek Csomborkák. A feleségének van egy nagynénje Brassóban, aki keresztanyja is, az rémitő gazdag s mindenét reájok hagyja.

A cimborák nem igen hittek a mesés nagynéniben. Csomborka János maga sem hitte el, mikor menyasszony korában beszélt arról Jusztinka. Csak olyan biztatás ez, gondolta magában, csak éppen arra való, hogy jobb kedvvel vesse magát alá a házasság szentségének. De később, mikor meggyőződött, hogy ez nem pusztán mese, hogy az öreg néni valóban él, s olyan öreg, hogy már sokáig nem élhet, — erre építette jövő életének minden fényes reményét.

Hej-huj, az lesz majd a gyöngyölet. Csupa mulatság, csupa gyönyörűség. Mindennap husz vendég. Pezsgőt isznak. Igazi francia pezsgőt. És a cigány az ő nótáit fogja huzni a kávéházban s tizforintos bankót dob minden este a tányérjokra.

— Ugy nézz a szemem közé, Zsiga — biztatta a primást.

Az asszonynak megint más vágyai voltak. Szeretne szép lakást, nagy lakást, szép függönyöket, szép szőnyeget, csillárokat, finom butort. Mindent a legfinomabbat. Milyen boldogság lesz az majd.

Minden nap erről beszélgettek az urával s ha nyári estéken kiült Csomborkané a folyósóra, a szomszéd lakokkal is mindig erről beszélt. Az egész házban mindenki tudta már, hogy Csomborkák egyszer nagy örökséghez fognak jutni, roppant nagy örökséghez.

Tisztelték is őket ahhoz képest. Csupa

A biztosítás kiterjed minden oly balesetre, amely akár otthon, akár utközben, kocsin, hajón, vasuton, hadgyakorlaton történik és halált, vagy rokkantságot okoz.

érhetetlen messzeségből közelebb jussanak a megvalósulás felé. Gondoljuk meg ezt és ne írjuk a választások krónikáját — vérrel. ○

Az agrár szélsőségek.

(A magyar mezőgazdaságról és az iparról.)

Arad, szeptember 18.

Vérszi József lapszerkesztő Budapest III. kerületének országgyűlési képviselőjelöltje tegnap mondta el kerületében programbeszédjét. Vérszi felette érdekesen fejtegeti az agráriusok céljait és törekvéseit. A beszédből közlünk mutatónak egy részletet, és tesszük ezt annál szívesebben, mert Vérsziről köztudomású, hogy politikailag a kormány elnökhöz közel áll, s így az ő szavai sok tekintetben Széll Kálmán álláspontját is jelentik.

A magyar mezőgazdaságnak helyzete komoly ugyan, de nem az övé komoly egyedül, komoly az iparé és kereskedelmé is. A magyar mezőgazdaságnak a maga komoly helyzetében semmi kevesebbre nincs jussa a magyar állam részéről, mint arra, hogy a legnagyobb áldozatkészséggel, a legnagyobb szeretettel, a legnagyobb odaadással karolja fel a válságokkal küzdő gazdaközönség érdekeit. Forduljon a magyar törvényhozásnak gondja a kigazda felé, aki züllik, a középbirtokos felé, aki pusztul és igyekezzék arra, hogy a parasztbirtokot megvédje, igyekezzék arra, hogy a hanyatló középbirtokos-osztálynak sorsán lendítsen, de igyekezzék arra is, hogy a mezőgazdasági munkásoknak valahára emberhez méltó sorsuk legyen. T. uraim! Én nem vádolom a szélső agráriusokat, akik a latifundiumok érdekeinek igen ékesszavu képviselői, hogy ez a mozzanat elkerülte az ő figyelmüket, de annyi bizonyos, hogy a mezőgazdasági cselédeknek irtóztató inségével, szellemi, erkölcsi és anyagi nyomoruságával az agrár táborban sokkal kevesebbet bibelődtek eddig, legalább a nyilvánosság színe előtt, mint az iparnak és kereskedelmének vélt vagy valódi visszaéléseivel.

Hiszen én a magam részéről nem izgatok a latifundiumok ellen; azokat a szegény nagybirtokosokat, akik annyit panaszkodnak, tartsa

meg az Isten sokáig, én nem irigylem jómódjukat, de legyen gondjuk valahára a szegény parasztra is, aki verejtékével munkálja a földet, akinek minden őse ott nyugszik abban a földben, aki szeretné megvetni a lábát rajta, hogy gazdája legyen legalább akkora darabka földnek, amelyen tud magának egy kis viskót építeni és amelyen elfér majd az ő sírgödre is.

És, t. uraim, előre kell védekezni egy vád ellen, amely a beszéd nyomán feltétlenül fel fog hangozni. Azt fogják mondani, hogy ime, a merkantillista újságíró már megint izgat az agrarizmus ellen, a helyett, hogy ostromozná az ipar és kereskedelem káros kinövéseit. Es ezennel bejelentem tiszteletteljesen, hogy én a kereskedelmnek és az iparnak minden visszaélését a leghévesebben ostromozom, a kereskedelmnek és iparnak minden visszaélése ellen mindenkinek szövetségét elfogadom s bátran merészen, habozás, tétovázás nélkül hadat izenek nekik és kész vagyok ellenük küzdeni. Felszólítom azonban a méltányosság nevében az agrárius urakat is, legyenek szívesek velünk, akik az igazságos középuton haladunk, kezét fogni és velünk együtt hadat izenni és hadat viselni egyuttal a mezőgazdaság terén mutatkozó minden visszaélés és lelkiismeretlenség ellen. Ez méltányos dolog lesz, és akkor azt hiszem, hogy a nemzet igazai teljes érvényre fognak jutni.

Másfelől t. uraim, az ipar és kereskedelem terén mutatkozó egyes visszaélésekre ha bennünket figyelmeztetni fognak az urak, minket mindig készen fognak találni arra, hogy a gazdasági élet terén is az igazi erkölcsöt érvényre juttassuk. De már csak egyben méltóztassanak velem megállapodni: hogy sem az erkölcs, sem az erkölcstelenség nem kizárólagos privilégiuma egyetlen egy gazdasági ágazatnak sem. Ha mi pl. azt halljuk bizonyos oldalról, hogy a mezőgazdaságot a maga egészében támogatni kell, ellenben a kereskedelem és ipar terén üldözni kell az ott esetleg mutatkozó erkölcstelenségek visszaéléseit: akkor én ezt a formulát a magam részére kielégítőnek nem találom, hanem szíves engedelmelemmel úgy bővíténem ki, hogy a mezőgazdaságot, a kereskedelmet és az ipart a maga egészében teljes szeretettel kell felkarolni és mind a három

téren mutatkozó visszaéléseket egyenlő szigoruan kell visszafojtani és megszüntetni.

Ha ez így áll, akkor — gondolom — semmiféle meggyanúsítást azért, amit itt az agrár-merkantil ellentétéről mondtam, többé nem várhatok és akkor rámutathatok még röviden arra, hogy a mostani kormányzat igen gondos ügyet vet az iparnak és kereskedelmnek fejlesztésére. Ohajtjuk, hogy ez a buzgósága ezentul se lankadjon, hogy a magyar kereskedelem tért foglaljon, hogy a magyar ipar bontsa ki valahára diadalmasan szárnyait és hódítsa meg ezt az országot a magyar nemzet számára. Mert mindaddig, amíg minden magyar ember — a hortobágyi csikóstól a budapesti szalonok arslánjáig — tetőtől-talpig osztrák gunyában jár, amíg osztrák a kalap, osztrák a ruha, osztrák az ing, osztrák a csizma, osztrák a csizmában a patkó, sőt még a patkóban a patkószeg is: mindaddig Magyarországon normális, harmonikus, egyenletes gazdasági élet nem lehet. En arra kérném fel a latifundiumok urait, hogy nézzenek át Ausztriába és tanuljanak osztrák kollégáiktól. Ausztriában a nagyipar az osztrák arisztokrácia kezében van. Minden osztrák latifundiumon rajta áll legalább egy-egy nagy gyártelep, olyikon a gyár és a bányatelepeknek egész sorozata. Ausztriában az arisztokrácia nem restell beállani iparosnak és az ipart üző arisztokrácia, amikor javainak értékesítéséről van szó, nem restell beállani kereskedőnek. Dicsőséggel, büszkeséggel, szeretettel és szorgalommal üzi ezt a két ágát is a közgazdaságnak épp úgy, mint a földművelést. En arra kérném a mi latifundiumos urainkat, méltóztassanak ők is ilyen iparfejlesztési politikát csinálni. A kormány és a törvényhozás egymaga nem teheti ezt meg. Az állam nem alapíthat folyton gyárakat, ugyanis alapított már eleget. A gyáripar megteremtése nem az állam feladata, ez a magánkezdeményezés feladata. Nos, ha a mezőgazdasági helyzet komoly is, azért olyan rosszul nem megy a dolog, hogy a latifundiumok urai valamicskét félre nem tennének evről-évre. Ha a helyett, hogy a félretett pénzt új birtokok szerzésére fordítanák, amivel a talajnak értékét megint felszökkentik, ha a helyett gyárakat alapítanak, hogy a magyar ipar kibonthassa szárnyait:

barátságos, nyájas arc köszöntötte, ha kiléptek a folyosóra s a házmesterné, — noha csak egy szobából, hálófülkéből és konyhából állt a Csomborkák lakása és azt sem igen fizették rendszeresen, mégis úgy mondta Csomborkánénak:

— Kezét csokolom, nagysága.

A jövődő gazdaság fénye már besugározta őket és mindenki iparkodott kedvökben járni.

-- Nem tetszik valami, nagysága? — kérdezte a házmesterné, ha a piacra ment.

— Szolgálhatok egy kis finom lépesmézzel? — Most kaptuk faluról az édesanyáméktól, — hízelted Vargáné, az egyik szomszéd lakó, — kinek a férje valami felügyelő, mi volt a vásárcsarnokban, de egy fogyasztási szövetkezet üzletvezetője szeretett volna lenni, csak az ezer forint kauciója hiányzott hozzá.

Csomborkákéék lehetnek majd értők. Mi az az ezer forint olyan gazdag embereknek?

Az a fiatal kereskedőseged, aki Csomborkákéék rokona volt s minden vasárnap eljött tiszteletét tenni, az is így gondolkodott. Ugyan ilyen gazdag embereknek mi az a pár ezer forint, amivel ő boltot nyithat? Hiszen nem ajándékba kéri, csak kölcsönképpen. Megadja, ha majd jól megy a dolga.

Virágék sem ajándékba kívánják azt az ezer forintot. A kaució megmarad, nem vesz el. Annyit megtehetnek Csomborkákéék egy jó szomszédért, ki nekik mindig kedveskedik valamivel, hol friss vajjal vagy csemegeszőlővel vagy egyébbel.

Még a varrónő, özvegy Galambné, aki szintén abban a házban lakott, még az isoly készségesen szolgált Csomborkánénak, noha tudta, hogy nem kap pénzt azért, amit dolgozik. De majd egyszer, majd akkor... Reméli, hogy ő nagysága akkor is majd vele fog dolgoztatni.

Az idő azonban mult, egyik év a másik után, a Galambné számlája már nagyon fől-szaporodott, nemkülönben a suszteré, a szatócsé, a hentesé s az öreg nagynéni csak nem akart meghalni. Virágék is megsokalták már azt a tömérdek lépes mézet, vaját, gyümölcsöt. Hát sohasem fog meghalni az az öreg asszony?

Végre-valahára megérkezett az örvendétes... akarjuk mondani: a gyászhir s Csomborkákéék elutaztak Brassóba. Gyászruhát is csináltattak, természetesen hitelbe s Galambné minden tudományát elővette és éjjel nappal dolgozott rajta, csakhogy ő nagysága meg legyen vele elégedve.

A kollégák a hivatalban összetették a pénzüket s úgy adták kölcsön Csomborkának hetven forintot az utra. Mindenki kész volt, hogy áldozatot hozzon s mindenkéi számított rá, hogy adandó alkalommal Csomborka János sem fog sajnálni egy kis kölcsönt kollégáitól.

Egy hétig voltak oda Csomborkákéék s mikor visszatértek, nagy változást lehetett rajtuk észrevenni. Olyan sunyi, megcsalódott képpel, szemlesütve jöttek haza.

— No lelkeim, hány zsákkal telik? — kérdezte Virágé.

S Virág ur is kíváncsi volt, meg a többi

szomszéd is mind, mennyi a nagy örökség? Egy millió? Fél millió? Háromszázezer? Kétszázezer?

Csomborka János busan intett a kezével. Hagyják abba. Az öreg néni rutul bánt velök, mindenét a kórházra, templomra, iskolára hagyta.

— De valami csak maradt mégis? — kérdezték tovább Virágék?

— Semmi se maradt, — vágott közbe élénken Csomborkáné; — egy fillér sem maradt. A szomszédok sopánkodtak:

— Ejnye, ejnye!

De nem akarták egészen elhinni. Csomborkákéék csak dugdosták a pénzt. A gazdag ember mind így tesz.

S a kollégák a hivatalban és a cimborák a sörházban, azok is úgy vélték, hogy ez csak olyan képmutatás.

— Mi tőlünk ne féltsd a pénzedet, mi nem lopjuk el — mondták Csomborkának; — csak az áldomást akarjuk meginni. Azt csak megisszuk pajtás!

No meg egy kis baráti szíveség kellett volna egyiknek, másiknak. Kinek ötven, kinek száz forint, kinek százötven. Nagy komizság, hogy Csomborka János azt se teszi meg.

Neki hiába mondja, hogy így meg úgy, kórház, templom, iskola, az egész nagy örökségét mind az nyelte el. Lárifári. Látták ők, hogy Csomborka a takarékpénztárban járt; hát mit keresett ott? No feleljen: mit keresett ott?

Azt is látták, hogy a multkor Dobostól egy

akkor emancipálódnék az ország Ausztriának behozatalától és akkor volnának ők igazán előmozdítói a magyar mezőgazdaság érdekeinek. Mert ha itt megteremténék a virágzó ipart, ez a virágzó ipar állandó vásárlója, fizetőképes fogyasztója lenne a mezőgazdasági termékeknek és nem állana be az a helyzet, amely most beáll, hogy ha egy-egy külső ország nem törődve tiltakozásunkkal, kapuit előlünk elzárja, akkor házalnunk kell nyers terményeink feleslegével, mert ebben az országban, amelynek gyér a lakossága, amelynek fejletlen az ipara, amelynek alig van kereskedelme, fogyasztót a mi egész nyerstermelésünk számára, fájdalom, nem találhatunk.

TÁVIRATOK.

Mac Kinley.

Washington, szeptember 18. Mac Kinley özvegye ma este Cantonba utazott. Azt hiszik, hogy abban a tömegben, a mely a kapitóliumba tódult Mac Kinley koporsójához, vagy ötven asszony sebesült meg. Legnagyobb részük azonban haza tudott menni.

Washington, szeptember 18. Roosevelt elnök a minisztertanács első ülésében megkérte a minisztereket, hogy tárcáikat tartsák meg elnöksége tartamára.

Washington, szeptember 18. A Mac Kinley holttestét vivő vonat 7 óra 20 perckor indult Kantonba (Ohio.)

Buffalo, szeptember 18. Colgosz senkivel sem akar beszélni, még védőjével sem. Colgosz pörét e hó 23-án fogják tárgyalni.

A király Pécssett.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, szeptember 18.

A dunántúli hadgyakorlatokat tegnap fújták le. Baranyamegye székhelyét Pécssett látogatta meg a király s egy napi otttartózkodás után tovább utazott Bécsbe. A pécsi látogatásról tudósítunk a következőket táviratozza:

Délután fél két órakor érkezett meg Görseönyből kocsin a király, kíséretében Paar fő-

fácánt vitt haza. Hát miből telik fácán pecsenyére? Azt kérdezik: miből telik?

Es szegény Csomborka ötl-hatol, megzavarodik, mentegetődzik. Nem fácán volt az, csak csirke, amit a beteg feleségének vitt s a takarékpénztárban csak azért járt, mert egy ismerősétől akart valamit kérdezni.

Virágóknak sem mondott egyebet, akik szintén kérdőre vonták.

— Jó, jó — mondta arra Virág ur. — Hát hiszen helyes, hogy az ember nem szórja szét a pénzét. De tőle csak nem fogja megtagadni azt az ezer forintot, ami neki kaucióra szükséges.

Csomborka János sajnálta, hogy nem szolgálhat. De miből? Ó olyan szegény ember.

— Hiszen csak ezer forintról van szó — magyarázta Virág ur. — Tetszik tudni, hogy én becsületes ember vagyok.

— De ha nincs miből? Kérem, ha nincs miből?

Virágné még megpróbálta az asszonyt; de látták hogy itt is hiába. Nagyon hitvány népség ez a Csomborkáké, még azt a rongyos ezer forintot is sajnálják. Nem érdemes ezekre rá se nézni, nemhogy még barátkozni velük.

De legkegyetlenebb ellenség a rokon lett, a kereskedősegéd. Az kígyót, békát kiáltott reájok. Embertelenség, hogy a rokonukon sem akarnak segíteni, mikor nyolcezer forint elég volna... Hatezer is elég volna... No ne fukarkodjanak. Hát négyezer... Annyit sem adnak? Hát verje meg őket az Isten.

hadsegéd és König udvari tanácsosokkal. A felség a kocsival egyenesen a hadapródiskola elé hajtatott, hol József főherceg, br. Fejérváry Imre főispán, Klobucsár altábornagy és még számosan várták. A kocsiból kilépve József főherceget üdvözölte s azután katonásan megállt Fejérváry Imre br. főispán előtt, a ki a következő beszédet intézte hozzá:

Császári és apostoli királyi Felség!
Legkegyelmesebb Urunk!

Baranyavármegye és Pécs szabad királyi város küldötteiként jelentünk meg Felséged legkegyelmesebb színe előtt, hogy legalázatosabb hódolatunkat fejezzük ki. E testvértörvényhatóságok fiai, mint édes magyar hazánk igazi polgárai, egytől-egyig hiven ápolják az őseiktől hagyományosan örökölt hűséget és tántoríthatlan ragaszkodást koronás királyunk szentséges személye iránt, de ezen nemzedékről-nemzedékre átszállott érzelmek mellett elemi erővel tör elő szíveinkből a határtalan hála és rajongó szeretet érzete is, a melylyel minden magyar szíve és lelke tele van Felséged iránt. A hűség, ragaszkodás, hála és szeretet érzelmeivel teszszük le tehát Felséged elé legalázatosabb hódolatunkat és legmélyebb tisztelettel kérjük Felségedet, hogy ezt kegyesen fogadni, minket pedig küldöfinkkel együtt továbbra is legmagasabb kegyeiben megtartani méltóztassék. A Mindenható áldja meg és tartsa meg felséges királyunk drága életét soká! (Lelkesült éljenzés.)

Ó felsége a beszédre így válaszolt:

Baranyavármegye és Pécs szabad királyi város hódolatát és hű ragaszkodása biztosítását köszönettel fogadom.

Mint mindig, ugy ez alkalommal is igen szívesen időztem ezen szép vármegye területén, hol, mint örömmel értesültem, katonáim is hagyományos vendégszeretettel fogadtattak.

Legyenek meggyőződve, hogy boldognak érzem Magamat, ha alkalmam nyílik ezen testvértörvényhatóságok lakosságának érdekeit és jólétét előmozdítani.

S Csomborkákéék úgy érzik, mintha igazán megverte volna őket az Isten. Annak a kis pénzecskejűknek nem vehetik semmi hasznát, mert csak tizer forint az, amit a nénitől örökölték s félnek, hogy azt elkéregetik a rokonok, a jó barátok, a szomszédok, kiknek mindegyiknek ígérték valamit.

Nem merik hát mutatni, hogy most már kissé jobb módban volnának. Nem mer Csomborkáné egy szőnyeget, egy függőnyt, egy csillárt vásárolni, amire ugy áhitozott, mert észreveszik s firtatni találják, honnan veszi. Nem mer egy jó ebédet főzni, mert hát ha keresik, hogy honnan? Néha a kabátja alatt dugdosva hoz egy palack finomabb bort Csomborka János; de milyen félelmet kell kiállnia: hát ha észreveszik?

Örökös remegésben élnek. A kosztjuk még silányabb, mint azelőtt, a ruhájuk még kopottabb és most már senki sem kedveskedik nekik lépesmézzel meg csemegeszőlővel. Virágók csak félvállról köszöntik, a kávéházba, sörházba már nem is megy Csomborka János, mert ugy látja, hogy mindenki lenézi, még a cigány is, a kollégák a hivatalban félrehúzódnak tőle, pedig senkit sem bántott meg s még Galambné, az a szelid alázatos Galambné is piszkos zsugoriságról morog, pedig most már nem adosok neki, csak új ruhát nem akar csináltatni Csomborkáné.

Igazán nem értik, miért haragszik reájok most az egész világ.

Ezután a király ellépett a hadapród iskola 400 növendéke előtt s Sorsich Béla őrnagy iskola parancsnok kalauzolása mellett megnézte a hadapród-iskola berendezését. Az iskola megtekintése után a növendékek gyakorlatait nézte végig és a látottak fölött teljes megelégedését fejezte ki.

Innen a diszesen fellobogózott utcákon keresztül a vártemplomba hajtatott egy hatalmas diadalkapun keresztül, a mely a Habsburgok régi várál ábrázolta.

A templomból a püspöki palotába mentek. A püspöki palota előtt Pécs szabad királyi város polgármestere a következő beszédet intézte ő Felségéhez:

Császári és apostoli királyi Felség!
Legkegyelmesebb Urunk!

Ősi hagyományok által sugalt érzelmekkel üdvözöljük császári és apostoli királyi Felségedet, a királyért és hazáért minden áldozatra képes és kész városunkban, mely Felséged atyai jóságának számos és lélekemelő tanujelét bírja. Bizvást mondhatjuk, hogy nincs város, a hol hőbb ima szállna a mindenek alkotójához Felséged áldásos, minden magyarnak drága életeért s a hol a szívekben mélysegebb hála honolna atyai végzetlen jóságáért, a midőn Felségednek újabb legkegyelmesebb látogatásáért, a melyet ezuttal különös legfelsőbb kegy nyilvánulásának tekintünk, hódolatteljes köszönetünket fejezzük ki, egyetértő szívvel és lélekkel biztosíthatjuk szent eskü gyanánt Felségedet arról, hogy városunk minden polgárának szívében a törhetetlen hűség Felségedhez és trónjához változatlanul és örökké élni fog. Adja az ég, hogy Felséged még igen soká uralkodjék hazánkon és boldogítsa nemzetünket!

Ó felsége erre a következőket válaszolta:

Szíveimből szólt polgármester ur, midőn mai újabb látogatásomat Pécs szabad királyi város iránt táplált különös kegyelmem nyilvánulásának nevezte.

Szívélyes fogadtatásuk valóban meghatott; fogadják ezért egyenként és összesen legbensőbb köszönetemet.

A püspöki palotában Hettyey Sámuel püspök fogadta az uralkodót, majd a küldöttségek következtek. A baranyamegyei és pécsi nőket Fejérváry főispánné vezette s hatalmas csokrot nyújtott át az uralkodónak.

Fél hat órakor már gyülekeztek a vonatonál s 7/8 órakor a király kikerkezett a pályaudvarra, hol először Tarnay alispánt szólította meg és a következőket mondotta neki:

— Kitűnően éreztem magam Baranyamegyében, kérem tudassa ezt a közönséggel.

A vonat hat órakor pontban kirobogott az állomásról. A király holnap Etsendorfba érkezik Bécs mellé.

Ugyancsak ma utaztak el Pécsről Ferencz Ferdinánd trónörökös és Lipót Salvator főherceg is.

A király elutazása előtt egy kis epizód játszódott le az irgalmasok utcájának sarkán. Széll Kálmán miniszterelnök hajtatott gyors tempóban az állomáshoz, egyszerre csak előugrik egy öreg koldus kinézésű ember s kérvényt nyújt át a miniszterelnöknek azon hiszében, hogy ő a király. A rendőrök az öreg embert letartóztatták, de igazolás után ismét szabadon bocsátották.

Választási mozgalmak.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 18.

Uj-Szent-Anna. *Varjassy* János gyógyszerész annak a kijelentésére kér fel bennünket, hogy a kerületben neki felajánlott képviselő-jelöltséget nem fogadja el s arra egyáltalán nem reflektál.

A hattonyai szabadalvűpárt a választó polgárok és ezek között a vidék birtokossága élénk részvétele mellett folyó hó 16-án, délelőtt pártszervező gyűlést tartott, a melyet *Mátéffy Lajos* korelnök nyitott meg.

Ezen gyűlésen megválasztottak: elnökké: *Hász Sándor*. Helyettes elnökökké: *Mátéffy Lajos* és ifj. *Nagel Vilmos*. Alelnökökké: *Bock Róbert dr.*, *Csank Lajos*, ifj. *Nagel Vilmos*, *Hász Antal*, *Hári Ágoston*, *Martens Cézár*, *Montag Henrik*, *Prokop Gyula*, *Vajda Lajos* és *Vincze Mihály*. Jegyzőkké: *Brenner Antal*, *Kun László*, *Lengyel János*, *Lója Ferenc*, *Orbán Ferenc* és *Vincze Kálmán dr.*

A közgyűlés *Mátéffy Lajos* vezetése alatt egy 25 tagú küldöttség által hívta meg *Babó Lajost*, a kerület eddigi képviselőjét beszámoló beszéde megtartására. *Babó Lajos* a nagy számban megjelent választók előtt beszámoló beszédét megtartotta. A kerület a jelöltséget újból felajánlotta neki.

Lugos. *Szende Béla* ma tartotta meg beszámolóját nagy közönség előtt, élénk tetszés mellett. *Szendét Fränckl Nándor* ajánlására újból egyhangulag képviselőjelöltnek kiáltották ki. *Szende* ezután nyomban megtartotta programbeszédét, melyben *Szell Kálmán* feltétlen politikai hívének vallotta magát. *Szell Kálmán* miniszterelnöknek és *Podmaniczky bárónak* táviratát küldték.

B-Gyarmat. Füleken *Beniczky Arpád* függetlenségi ellen *Szilárdy Ödön* nagybirtokos szabadalvűpárti programmal fellépett.

Gyöngyös. A választás október 2-án lesz. Választási elnök *Borossey János dr.*

Lócse. Az ó-lublói választókerületben *Salamon Géza*, nedecvári földbirtokos szabadalvűpárti programmal képviselőjelöltnek kiáltották ki.

Szatmár. A *nagykárolyi* kerületben gróf *Károlyi István* visszavonulása következtében *Domahidy Elemér* a szabadalvűpárt jelöltje. A néppárt jelöltje *Bátory István* gyógyszerész. A *mátészalkai* kerületben eddig csupán *Jékely Zsigmond* földbirtokos lépett fel Kossuth-párti programmal. A *fehérgyarmati* kerületben *Luby Géza* Kossuth-párti eddig az egyetlen jelölt. A *csengeri* kerületben *Nagy Béla*, a vármegyei szabadalvűpárt elnöke, a szabadalvűpárt jelöltje, a ki a választókerületben nagyon népszerű. Ellenjelöltje *Luby Béla* függetlenségi. A *brassói* kerületben a szabadalvűpártnak két jelöltje van: *Böszörményi Sándor* és *Domahidy Sándor*. Az *aranyos-megyesi* kerületben szintén két jelöltje van a szabadalvűpártnak: *Szentiványi Gyula* és *Pásztory Arkád* volt zárdafőnök. A *nagybányai* kerületben *Lang Lajos* a szabadalvűpárt jelöltje. Ellenfele *Bay Lajos*, aki agrárpárti programmal lépett fel. A *nagysomkuti* kerületben tudvalevőleg két szabadalvűpárti jelölt küzd. *Bamberger dr.* budapesti ügyvéd és *Papp József*. Itt a nemzetiségi *Dragos* ügyvéd is fellépett.

Turóc-Szt.-Márton. *Szell Kálmán* miniszterelnök a szucsányi kerület szabadalvűpártjának a következő táviratot küldötte:

A szucsányi választókerület szabadalvűpárti választóinak bizalma és ragaszkodása, a melyet a magyar nemzeti törekvések és szabadalvű eszmékért való küzdelmeim kellették, hazafias örömmel tölt el, fogadják érte legőszintébb köszönetemet azon kérel-

mem kíséretében, hogy tartsanak ki továbbra is hiven ezen törekvések és eszmék mellett.

Szell Kálmán.

Turócszentmárton. A megyei központi választmány október 2-ára tűzte ki a választást.

Szentes. A képviselőválasztás itt október 6-án lesz.

Eperjes. A szabadalvűpárt jelöltje: *Schmidt Gyula dr.* mellett nagy bizalommal sorakoznak a választók. *Podmaniczky báró* a párthoz meglehangú táviratot intézett. Ellenjelöltje *Keczer Miklós*, aki agrárprogrammal lépett fel s aki e hó 22-én tartja meg programbeszédét.

Trencsénből írják a Magyar Távirati Irodának:

A megyében a választások október 2-ikán lesznek.

A csacai kerületben *Matuska István* a szabadalvűpárt jelöltje. Ellenjelöltje nincs. A zsolnari kerületben *Smialovszky Valér* az egyetlen jelölt szabadalvű programmal. A hiscuca-ujhelyi kerületben *Haydin Imre* lépett fel szabadalvű programmal. A bittsei kerületben *Kállay Ubul* a szabadalvűpárt jelöltje. Ellenjelöltje *Teszelszky József* plébános néppárti. A vágszercei kerületben az egyetlen jelölt *Zsámbokréty Emil* szabadalvű. A trencsényi kerületben *Baross Juszti* alispán a szabadalvűpárt jelöltje. Ellenjelöltje nincs. A puchó-illavai kerületben *Kubinyi György* szabadalvű és *Chocholus Bálint* plébános néppárti állanak szemben egymással. A tepliczi kerületben *Erdély Sándor* volt igazságügyminiszter a szabadalvűpárt jelöltje. Ellenjelöltje nincs.

Szent-Gotthard. *Szell Kálmán* miniszterelnököt, a választók pártkülönbség nélkül egyhangulag képviselőnek jelölték. Tizenhat tagú bizottság *Hambock Alajos* elnök vezetése mellett e hó 25-án ajánlja fel a miniszterelnöknek a mandatumot.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

* A színházi bérletek serényen folynak, úgy látszik, az ideai bérlet vetekedni fog a tavalyi bérlettel, sőt a kilátásokból ítélve még felül is mulja a tavalyit. Mindezt pedig valószínűleg *Gonda László* ügyessége okozza, nem a társulat iránti várakozás. Eddig nincs egy régi bérlet sem, a ki meg nem tartaná helyét, különösen a páholybérlet, ép azért ez uttal is figyelmessé tesszük bérlet közönségünket, bárha előjegyzésüket meg tették is, szeptember 20-án déli 12 óráig váltsák ki helyüket, mert szeptember 20-án délután 8 órakor az újabb jelentkezők tartanak rá igényt. Bérelni lehet a téli színházi pénztárnál reggel 10 órától 12 óráig, délután 3 órától 5 óráig *Gondánál*, az előleges színházi jelentés feltételei szerint. A bérlet neveit szeptember 22-én vasárnap közöljük.

* Egy bemutató csöndes évfordulója. Ma van száz esztendeje, hogy *Lipcsében* óriási sikerrel először adták *Schiller* drámai művét, *Az orléáni szüzet*, a mely azóta sok ország számos színpadáról gyönyörködtette az embereket. *Schiller*, a kinek egyik utolsó műve ez a szindarab, egy év alatt készült el ezzel a munkájával, a melynek bemutató előadásakor *Lipcsében* műértő közönsége hódolt a poétának. Szemtanuk főljegyzése szerint a darab, a melyről *Goethe* is azt mondta, hogy tökéletességben, jóságban és szépségben semmi sem hasonlítható hozzá, valóssággal lázba hozta az embereket. *Schiller* maga ott volt az előadáson, a melynek végzetével mindenki látni akarta a költőt. A színház előtti téren várta sűrű tömegben a színház közönsége *Schillert*, s a mikor megjelent, mindenki levette a kalapját, a szülők fölemelték gyermeküket, a diákok virággal hódoltak a költőnek és tiszteletteljesen utat nyitottak neki az emberek. Száz évvel ezelőtt így becsülték meg nagy írók nagy alkotásait.

* **Az Alföld.** *Németh Péter* hírlapíró szerkesztésében nemrégiben megjelent az „Alföld” című szépirodalmi, művészeti és kritikai folyóirat. Ennek a kitűnően összeállított lapnak ma jelent meg a második száma. Remek képek, melyek kivétel nélkül aradi vonatkozásúak, továbbá érdekes és jól megírt cikkek, versek és egyéb apróságok élénkítik a lap belső tartalmát, mely külsőleg is, fényes kiállításával bátran fölveheti a versenyt, a budapesti szépirodalmi lapok bármelyikével. Előfizetési ára újévig 3 korona, egy évre 10 korona, egyes szám 40 fillér. Megrendelhető a szerkesztő-kiadónál, Templom-utca 15. szám alatt, vagy az Aradi Nyomda Részvénytársaságnál.

* **Polgáry Géza** festőművész október elején újból festészeti amateur-iskolát nyit Aradon. A június végén lezáró kurzusnak meglepő szép eredményéről ugyancsak október elején számol be a művész tanítványainak munkáiból összeállított kiállítással. Miután a művészt pár heti munka köti a fővároshoz, az érdeklődőknek szívesen nyújt felvilágosítást *Meer Mór* festékkereskedő.

* **Betiltott szindarab.** A *Geldos-féle* „Elektra”, a mely Spanyolországban oly nagy tüneményt aratott, Bécsben is előakarták adni, két féle átdolgozásban. Az osztrák cenzura most értesítette a fordítókat, hogy a darab előadását nem engedik meg, nehogy itt is vallási tüntetésekre adjon alkalmat.

Dráma a kaszárnyában.

(A menyasszony 3000 forintja.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, szeptember 18.

Egy budapesti gyalogezred laktanyája a tegnapi nap folyamán szenzációs tragédiának volt színhelye. Egy fiatal leány akart életének méreg által véget vetni, de tettét idejekorán észrevették és a gyorsan előhívott orvosnak sikerült a fiatal öngyilkosjelölt életét megmenteni. Az esetről a következő részleteket kaptuk:

Az ezred legdélicsebb tisztjeinek egyike, már egy év óta a legbizalmasabb viszonyban állott egy fiatal asszonnyal, aki a tiszt kedvéért még a férjét is ott hagyta. A szerelmes pár vigan élt, sokat költött, a míg csak a pénzből tartott. Nap-nap után színház, orfeum és drága pezsgős vacsorák jártak és a főhadnagy már nyakig uszott az adósságokban. Zavaros pénzügyi helyzetéből egy jó házasság útján akart megmenekülni.

Még a múlt évben bécsi tartzkodása alatt megismerkedett egy dúsgazdag bécsi gyáros leányával, a kinek a főhadnagy akkoriban meg is ígérte, hogy nőül fogja venni. Megírta tehát neki, hogy szeretné megkérni a szüleitől a kezét, de ezt addig nem akarja, míg három-ezer forintnyi adósságait nem tudja rendezni.

A leány, csak hogy szerelmesét kinos zavarából kimenthesse, az atyja pénztárából elvett 3000 forintot és elküldte a főhadnagynak. A dolog egész simán folyt volna le, ha az asszony, akivel a főhadnagy szerelmi viszonyt folytatott, a főhadnagy távollétében nem találta volna meg annak íróasztalán a leány leveleit és a pénzeslevél borítékját, s amelyben a pénz érkezett. Féltekenységétől sarkalva levelet írt a leánynak Bécsbe, amelyben kereken a szemébe mondja neki, hogy a pénzt az atyja pénztárából vette el. Figyelmeztette, hogy valami uton szerezzé vissza az összeget, mert a főhadnagy úgy sem fogja elvenni és szüleiivel csak kellemetlensége lesz, ha rájönnek, hogy a pénzt mire fordította. A szegény leány ijedtében ott hagyta a szülői házat és a legközelebbi vonattal Budapestre utazott. Itt megérkezve, első útja a főhadnagy lakására vezetett. A tiszt szolgálta jelentette urának, hogy ki van az ajtó előtt, mire ez hirtelen felugorva kardot kötött és kiment a folyosóra. A leány elmondta jövevényének okát és kérte, hogy ha még lehet,

rendezze a dolgot. A főhadnagy vállat vonva sarkon fordult és ott hagyta a kétségbeesett leányt.

Rémülésemből magához térve a szerencsétlen teremtés lement a kaszánya vendéglőjébe és zsebpalackját megtöltötte konyakkal, azután fölment ismét a tiszt lakosztály folyosójára és a főhadnagy ajtaja előtt a konyakot, amelybe utközben mérget kevert, az utolsó cseppig megitta.

Néhány pillanatig tántorgott, míg egyszerre csak éles sikolylyal összerogyott. Az elősiető napos altisztek eszméletlenül a földön fekvő találták a leányt, akinek egész teste vonaglott a belső fájdalomtól. Orvosért küldtek, aki azonnal megjelenvén, gyomormosást alkalmazott, a mire a leány ismét magához tért. Bérkocsiba ültették a fiatal öngyilkosjelöltet és a Rókus kórházba szállították, de innen hozzátartozói, akik időközben Bécsből ideérkeztek, elvitték és most lakásukon ápolják. Az orvosok reménykednek, hogy a szerencsétlen fiatal leány életben marad.

Vádak egy aradi tanár ellen.

(Opre Péter dr. válasza.)

Arad, szeptember 18.

Remsey István aradi gimnáziumi tanár egyik aradi lapban egy nyilatkozatot adott ki. A midőn az „Aradi Közlöny” tekintetes szerkesztőségének megköszönöm, a miért feljelentésemet a szülők és a tanári kar, tehát a közérdekben nyilvánosságra hozta, egyuttal kérem, hogy Remsey tanár tendenciózus nyilatkozatára bizonyítékokkal felelhessek.

Remsey tanár nyilatkozatában ezeket is mondja:

„Kérem a közönséget, főleg tanítványaim szüleit, ez idő szerint ne törődjenek a még elbírálatlan ügyvel, ne üljenek fel a vádaskodásnak...”

A közönség, a mint azt a hozzám intézett hála- és köszönetnyilvánításokból olvasom, éppenséggel nem ült fel. Az ügy igazságos, nem csoda tehát, ha a közönség köréből olyanok, kiket soha sem láttam, soha sem ismertem, önként ajánlkoznak tanúságtételre Remsey gonosz és embertelen bánásmódja ellen.

Mielőtt a hozzám érkezett levelekből egy néhány passzust, annak igazolására, hogy a közönség mélyen és igazán átérzi annak szükségét hogy Remsey az aradi gimnáziumtól eltávolíttassék, itt a nyilvánosság előtt teközzölnek. annak megemlítését is szükségesnek tartom, hogy itt Aradon számos ismerősöm, kik részint gyermekeik révén, részint személyes tapasztalatból ismerik Remsey tanár működését, elhalmoztak üdvözléteikkel s mindannyian kivétel nélkül ajánlkoztak, hogy a tanúságtételnél ott lesznek.

Felemlitem ezt azért, hogy számos jóakaratu ajánlkoznak, e helyen mondjak köszönetet szívesességükért s felemlitem azért is, hogy állítólagos „vád”-aknak. Én Remsey tanárt nem vádoltam, hanem ellenőrlésért és igazolt adatokkal bizonyítottam. Tehát nem vádról van szó, hanem bizonyításról. Most pedig hadd álljon itt néhány passzusa azoknak a leveleknek, melyeket egész ismeretlen emberektől kaptam.

Az egyik levelet egy temesmegyei lelkész írta és szól ekképen:

Tisztelt Uram! Szégyenletesen sokáig tartott, amíg a városunk városában egy olyan férfi akadt, aki nyilvánosan fellépett merészelt az aradi gimnáziumot réme ellen, ki már évek óta végzi inquiziciális mesterségét az ártatlan gyermekeknek.

Ön végre-valahára megtörte a jeget s amidőn férfias fellépéséhez szívből gratulálok, egyben kívánom, hogy fellépését siker koronázza, megszabadítva a szegény tanulókat Remseytől, ki már régen megérett arra, hogy minden modern tanítézetétől eltávolíttassék és a „jól megérdemelt” nyugalomba tétessék.

Tizenhárom éves volt a fiam, amidőn kijelentette: „én inkább meghalok, mintsem Remsey-nél tanuljak.” Keserű napokat szerzett nekem és feleségemnek az az ember, kit csak gyűlölni tudok. Fiam, ki most a b.-csabai gimnáziumban egyike a jó tanulóknak, nála nem volt képes megfelelni. Es amidőn feleségem csodálkozásának adott előtte kifejezést afölött, hogy fiam mint elismert jó tehetségű és szorgalmas tanuló, nála nem képes boldogulni, a következőképen felelt feleségemnek: „az ön fiának nincs tökéletes esze, hülye.” Hogy fiam és Remsey közt kinek nincs esze, azt Ön akkor ítélhetné meg, ha fiamat, ki ma a VI. gimnáziumi osztályt végzi, személyesen ismerné.

A második levelet, melyet egy aradi kovácmester küldött hozzám, szószerint közölhetem:

Tekintetes ügyvéd ur!

Az „Aradi Közlöny” múlt vasárnapi számában megjelent „Vádak egy tanár ellen.” című cikket olvasván, indítatva érzem magam a tekintetes ügyvéd ur becses tudomására hozni, miszerint a bizonyításnál én alulirott is rendelkezésére állok, mert ha valakinek van panaszja Remsey tanár ellen úgy nekem kétszeresen van, mert én szegény ember lévén, nekem nemcsak azzal árt, hogy a fiamtól egy évet elvesz, hanem én velem meg egy egész évi tandíj és egyéb költséget keservesen kereső apától, azt szintén megfizette, úgy értvén, hogy a fiamat minden ok nélkül, két tantárgyból megbuktatta, azért mondom, minden ok nélkül, mert az csak talán nem ok a buktatásra, ha a tanár olyan rémitő alak, hogy a gyermek már a ránézéstől is irtózik, szóval pedig ha talán csekélységemet dr. ur igénybevenni óhajlja, tehát szíveskedjék egy levelező lapon magához rendelni, én szívesen, sőt köszönettel megyek.

Alkalmatlankodásomért bocsánatért esdve maradok

Aradon, 1901. szeptember 17-én,

alázatos szolgálja

Szenési György,

kovács.

Ezek a levelek azt mutatják, hogy nem én vagyok az egyedüli, aki Remsey tanár bánásmódját, a felsorolt adatok alapján, nem tartom emberségesnek.

De eltekintve ettől, vajjon nem Remsey István tanár erősítette-e meg az adatokat avval, hogy mindazokat, kik nekem bizonyítékokat bocsátottak rendelkezésemre, végigjárta és írásbeli nyilatkozatot koldult tőlük, hogy az írásban nekem átadott adatokat valótlanoknak nyilvánítsák.

Ha tudnám, hogy fiam a javító vizsgán tudatlansága, vagy készületlensége miatt nem tudott megfelelni, megnyugodtam volna, mert mint lateiner ember tudom, hogy nem árt, ha a középiskolai tanuló az egyik-másik alsóbb osztályt megismétli és erősebb alapot szerez magának a felsőbb tanulmányokhoz. De tudva azt, hogy fiam a latin nyelvet jól érti, abból meg tudott felelni, soha eddig rossz jegyet nem kapott s általános előmenetelre nézve többi osztálytársai között az ötödik vagy hatodik helyen áll, vajjon szó nélkül hagyjam-e ezt az eljárást, melyet Remsey tanár már évek óta követ, a nélkül, hogy a gyermekük jövője miatt aggodó szülők ez ellen felszóllaltak volna.

Remsey tanár a nyilatkozatában azt is mondja, hogy az Aradi Közlöny vasárnapi számában megjelent és a Remsey ügyével foglalkozó cikke „azon ürügy alatt, hogy a közérdeket szolgálja — Aradváros és az ország közvéleményét akarja megtéveszteni.”

Az adatokból kitetszik, hogy a cikke közérdeket szolgálta; mert van-e nagyobb közér-

dek, mint gyermekeink nevelése és oktatása. Nem-e elsőrendű érdek, hogy az ország ifjúsága milyen emberektől nyeri a nevelést és kiképeztetést.

Hogy „ürügy”-et keresett a cikk, hogy a közönséget „megtévesztsze”, ez kissé banális védekezés. Mert mikor adatokat szolgállok a vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak, mely adatokért a felelősség reám hárul, akkor senkit megtéveszteni nem akarok.

Azt is mondja Remsey, hogy a nagy közönség nyugodjék meg.

Azt hiszem, hogy a Remsey nyilatkozata nem fogja megnyugtatni a közönséget, legkevésbé pedig azokat a szülőket, kiknek gyermekei Remsey tanártól tanulnak tudományt és bölcsességet.

Szívesen hozzájárulok azonban Remsey azon kérelméhez, hogy míg az illetékes fórum meg nem hozza döntését, a közönség is függesztsze fel ítéletét.

Dr. Opre Péter.

A választások Aradmegyében.

(A választások napja és elnöke.)

— Az Aradi Közlöny tudóstíjatól —

Arad, szeptember 18.

Aradmegye állandó választmányára Dálnoki-Nagy Lajos dr. alispán elnöke alatt ma délelőtt 10 órakor ülést tartott a megyeház kistermében.

Az ülésen Schill József főjegyző felolvasta a belügyminiszternek a választásokra vonatkozó körrendeletét.

Ennek végzetével Dálnoki-Nagy Lajos alispán a választás határnapjának kitűzését tartotta szükségesnek. Indítványozta, hogy október hó 2-án tartásuk meg Aradmegyében a választásokat.

A választmány ezt elfogadta, mire az elnök határozatképpen kimondta, hogy Aradmegye összes kerületeiben az általános képviselőválasztásokat október hó 2-án fogják megtartani.

Ezután kerületenként megalakították a választási bizottságokat. Minthogy Aradmegye minden kerületében a választók száma meghaladja az 500-at, azért mindenütt két szavazatszedő küldöttséget kell megválasztani.

Ennek megfelelőleg a bizottságokat így alakította meg az állandó választmány:

A pécsi kerületben:

Elnök: Keressies Gyula dr.;
Jegyző: Mezey Andor;
Szavazatszedő küldöttségi elnök: id. Bolyos Mátyas;
Jegyző: Szomorú István;
Helyettes elnökök: Fehér Manó dr., Leitner Pál;
Helyettes jegyzők: Endreffy Lajos, Vrbnyi Gyula.

A radnai kerületben:

Elnök: Konopy Kálmán;
Jegyző: Kórmives István;
Küldöttségi elnök: Kovács Aladár;
Jegyző: Kovács Béla.
Helyettes elnökök: Seidner Bernát, Dán György;
Helyettes jegyzők: Tabajdy Gyula, Montia György.

A világosi kerületben:

Elnök: Török Arpád;
Jegyző: Bod József;
Küldöttségi elnök: Rakusán Károly;
Jegyző: Zorád János;
Helyettes elnökök: Valerián József, Czegha Zdenko dr.;
Helyettes jegyzők: Niedermayer Gellért, Szilágyi József.

A szentannai kerületben.

Elnök: ifj. *Kinczig János*;
 Jegyző: *Vasóczy Ferenc*;
 Küldöttségi elnök: *Török Géza*;
 Jegyző: *Vass Dezső*;
 Helyettes elnökök: *Patkós Gábor dr., Rajla Márton*;
 Helyettes jegyzők: *Szabó Béla, Szántó Péter.*

A kisjenői kerületben.

Elnök: *Králitz Gyula*;
 Jegyző: *Sisák Gyula*;
 Küldöttségi elnök: *Czárán Márton*;
 Jegyző: *Herce Bernát*;
 Helyettes elnökök: *Paikert Henrik, Fejér József*;
 Helyettes jegyzők: *Toldy Lajos, Hirsch István*;

A borosjenői kerületben.

Elnök: *Barkassy Kálmán*;
 Jegyző: *Barkó Mátyás*;
 Küldöttségi elnök: *Csillag Ignác dr.*;
 Jegyző: *Gálik Mátyás*;
 Helyettes elnökök: *Vertán Ernő, Jahn Vilmos*;
 Helyettes jegyzők: *Priegl Gyula, Nagy Antal.*

A jószáshelyi kerületben.

Elnök: *Román István dr.*;
 Jegyző: *Gombos Antal*.
 Küldöttségi elnök: *Fekete József dr.*;
 Jegyző: *Popper Ignác*;
 Helyettes elnökök: *Kriszák Árkád, Fischer Adolf*;
 Helyettes jegyzők: *Kolff Miklós, Ajtay Sándor.*

EGYESÜLETI ELET.

(*) Az Aradi Tornaegyesület elnöksége tisztelettel felkéri tagjait, miszerint elhunyt tagtársunk *Bródy Hermin* urhölgy temetésére holnap, csütörtökön d. u. 2 órakor *Damjanich-utca 26-ik* szamu házban minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek. *Az elnökség.*

Divatujdonságok.

— A „Férfi Divat” legújabb számából. —

Arad, szeptember 18.

A westendi divatos férfiakkal sajátos öltözetük van. Ruhájuk nem egyforma, sőt meglepő variációk észlelhetők rajtuk, de mindegyik elegáns a maga nemében, a viselőjének kifejtett, előkelő izléséről tesz tanuságot.

Az őszi és téli idényre megjelent férfiruhakelmék még mindig sötétárnyalatúak.

Az új mintákon főképp a sötétszürke szín vonul végig, de találunk közöttük világosabb szöveteket is, azaz olyanokat, melyekbe fehér szálak vannak beszöve úgy, mintha a szürke alapszint fehérrel befecskendezték volna.

Az angol divatpróféták ennek a szövetnek jósolják a vezérszerepet, de tekintve azt, hogy bár felülete bolyhos, érdes fogása van és a szövet maga nagyon is vastag, nálunk csak azok fogják viselni, kik késő őszi felöltő nélkül akarnak járni, vagy azok, kiknek foglalkozása a vastag ruha viselését megkívánja.

Az új öltönyszövetek között nagy szerep jutott a barna seviotkelméknek. Ezek kockás és csikos mintákkal vannak ellátva és kitűnő minőségűek. ezen szövetek kivált zakóruhákra alkalmasak és viselőjüknél különös eleganciát kölcsönöznek. Őszi zakóöltönyök készülnek továbbá színes, sőt tarka kelmékből is, de a színes öltözetek között — mint határozott ujdonság — a barna színűek ajánlhatók.

A szép számban kínálkozó színes szövetek

vadászöltönyökre és angol szabású, hosszú felsőkabátokra is felette alkalmasak és divatosak.

Az őszi zsakot magasan zárul és teljesen testhezálló. Ugyanilyen formában készül a redingót is, csak hogy a kabátalj, egyenesen bár, de bő ráncokban aláhulló, térdén alul ér.

A sötét őszi felöltő fekete vagy szürke himalája- és seviotkelméből készül. Lehet egy- vagy kétsoros, de semmiesetre sem Raglan-szabású. A felöltő igen bő legyen, jóval térdén alul érjen. A magasan záruló mellő részek a nyakkendőt majdnem elfedik. ezen igen elegáns felsőkabáton bársonygallér van.

Az őszi idény szövet- és ruhaujdonságainak méltatása után meg kell emlékezni a kétsoros Raglan-kabátokról is, mely a Raglan kedvelőiben új kedvet ébreszthet ezen forma viselésére. Tisztelt olvasóink érdekében foglalkozunk csak ezen divatkinövésével és óva intünk mindenkit annak viselésétől. Egy angol divatújság mint télikabát-ujdonságot mutatja be a kétsoros Raglant, de már a rajz maga is sejteti, hogy ezen erőltetett újítás nem fog divatba jönni. Ellenben az egysoros Raglan kabát oly szép szabású s annyira elegáns, hogy, bár mi nem kedveljük a Raglan-formát, mégis indítatva érezzük magunkat azt t. olvasóinknak figyelmébe ajánlani.

Ha még megemlítjük, hogy a frakköltöny-nél az az ujdonság, hogy a kabát mellő kihajtásai teljesen selyemmel vannak fedve, a szmokingon pedig az az új, hogy mellő kihajtásai olyanok, mint a frakké, ezzel kimerítettük az őszi ruhaujdonságait.

Az őszi nyakkendődivat a színek hatását juttatja teljes diadalra. Majdnem minden színű nyakkendő divatos, az ujdonság pedig kizárólag a mintákra szorítkozik. Az echarpe-okon a nagy minták tulnyomók, a hosszúra köthető formákon közép nagyságú tarka és egyszerű minták divatosak. Ugyanezen minták a csokornyakkendőknél is láthatók, de egészen apró színes mintájú és pettyekkel ellátott csokornyakkendők is divatosak.

Kornfeld György öngyilkossága.

(Szerelem miatt a halálba.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, szeptember 18.

A legszelesebb körökben kelt méltó feltűnést az az öngyilkosság, a mely tegnap este történt a székesfehérváros kies fekvésű üdülőhelyén, a Margitszigeten. *Kornfeld Zsigmond*nak, a Magyar Általános Hitelbank vezérigazgatójának legidősb fia, az alig huszonegy esztendő *Kornfeld György* agyonlötötte magát. A fiatal ember a végzetes tettet szerelmi bánatában követte el. A mai lapok az esetről a következő tudósítást hozzák:

— *Hirtelen halál.* *Kornfeld György*, *Kornfeld Zsigmond*, a Magyar Általános Hitelbank vezérigazgatójának fia ma este hirtelen meghalt a fővárosban. A derék, szimpatikus fiatalember hirtelen halála megdöbbenést keltett a főváros társaságában. A mélyen sujtott család iránt általános a részvét.

A méltán nagy feltűnést keltő eset részleteiről budapesti levelezőnk a következőket jelenti:

Kornfeld György, az öngyilkossá lett fiatal ember csak huszonegy éves volt. Jogi pályára lépett és hat hónap óta dr. *Stiller Mór* ügyvédi irodájában dolgozott. A fiatal embert itt is, valamint a főváros előkelőbb társaságában, a hol sokat fordult meg, felette kedvelték. Tegnap este, bár már hat óra is elmúlt, nem ment el az irodából, hanem még megirt két magánlevelet és csak félhét óra után távozott. Lement

közeli borbélyához és rendes szokásához hiven leberetváltatta bajuszának, szakállának tuskát. Később villanyos vasutal átment a Margitszigetre.

Este háromnegyed nyolc óra felé a sziget budai oldalán a hitelbanknak több hivatalnok a sétálgatott. Közben észrevették, hogy az egyik padon egy színész képű ember fekszik halva. Bár mindannyian személyesen ismerték igazgatójuknak fiát, a sötétségben nem ismerték föl. Mindazonáltal rögtön rendőrről küldtek a ki viszont előhívta a Margitsziget orvosát.

A fiatalemberen azonban már nem lehetett segíteni. A pad mellett, a földön megtalálták a revolvert a melylyel a fiatal ember életét kioltotta. A rendőr jelentésére csakhamar megjelent a helyszínén a főkapitányság felügyeletes tisztviselője is és a tetemet beszállította az üllői-úti törvényszéki bonctani intézetbe.

Az öngyilkossá lett fiatalember zsebében levelet találtak. Az egyik az édes apjának szolt, a másik *Fuchs Richard*nak, az *Urikányi* köszönbányatársaság cégvezetőjének volt címezve. A rendőrség a *Fuchs Richard*nak szolt levelet még az este folyamán átadta a címzettnek. *Fuchs Richard* az öngyilkossá lett fiatal embernek unokatestvére és meghitt barátja volt. Neki megirta az öngyilkosság igazi okát is, tudniillik azt, hogy szerelmes volt egy előkelő lipótvárosi család leányába, a ki azonban a szintén dúsgazdag ifju szerelmét nem viszonozta.

Az öngyilkos ifju szülei nincsenek Budapesten. Csehországi birtokukról *Rakovitzból* éppen ma este tizenegy órakor utaztak el Berlinbe. *Fuchs Richard* nem is telegrafálta meg a szörnyű esetet, hanem eléjük utazott és azt hiszi, hogy *Rakovitz* és *Berlin* között eléri őket.

A tetem ma még a bonctani intézetben fekszik. A golyó az öngyilkos bal halántékába furódott be és rögtön halált okozott. Ma fölboncolják és holnap délután temetik el.

Az öngyilkos fivére volt annak a *Kornfeld Mór*ic joghallgatónak, a kit a múlt évi egyetemi zavargások alkalmával véresre vertek.

Podmaniczky Frigyes nyilatkozata.

(A régi szabadelvű jelöltek támogatása.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, szeptember 18

A politika legújabb és legérdekesebb pikantériája az a két levél volt, melyet *Podmaniczky Frigyes* báró, a szabadelvű párt ős elnöke intézett a Lipótvárosban egymással szemben álló *Mezei Mór*- és *Sándor Pál*-pártokhoz.

Mindkét levélben az országos szabadelvűpárt végrehajtó bizottsága nevében annak az óhajának adott kifejezést *Podmaniczky* báró, hogy a választási küzdelemből *Mezei Mór*, a kerület eddigi képviselője kerüljön ki győztesként. — *Mezei Móra* — a *Podmaniczky* levele szerint — szüksége van a parlamentnek, mert a jövő országgyűlést olyan ügyek fogják foglalkoztatni, melyeknél *Mezei Mór* régi kipróbált tudására és ismereteire szüksége van az országnak. Egyben azonban kijelenti, hogy *Sándor Pál* érdemeit és a politikai pályára való rátermettségét ezzel legkevésbé sem akarja kétségbevonni.

A *Mezei*-párt az országos szabadelvűpártnak eme levelét természetesen kortescélokra használta fel és plakáton hirdette utcán, kortestanyán. A *Sándor Pál*-párt persze nem hagyta magát és keményen visszafelelt *Podmaniczky* bárónak, kije-

lenteve azt, hogy a Sándor Pál-párt, dacára ennek a felsőbb helyről származó kortesleveleknek, nem hagyja magát.

Politikai körökben a Podmaniczky két levele óriási feltűnést keltett. Senki sem gondolta, hogy a szabadelvűpárt végrehajtó bizottsága állást foglaljon egyik vagy másik szabadelvűpárti jelölt mellett. Megindultak a találgatások. Sokan azt a hirt terjesztették, hogy a kormányelnök ezekről a levelekről mit sem tud, hogy Széll Kálmán dezavualni fogja Podmaniczkyt.

Mások értesülése szerint Széll Kálmán jelen volt a szabadelvűpárt azon gyűlésén, melyen a leveleket megfogalmazták.

Ennek a bizonytalan helyzetnek a felderítése végett egy budapesti ujságíró ma délután felkereste Podmaniczkyt és kérdést intézett hozzá a levelek ügyében.

Podmaniczky erre vonatkozólag kijelentette, hogy az országos szabadelvűpárt végrehajtó bizottságának legutóbbi ülésén szóba került a lipótvárosi választás. Széll Kálmán miniszterelnök itt ama nézetének adott kifejezést, a párt inkább támogassa a régi szabadelvű jelöltet, mint az újat.

Ezt különben — mondotta Podmaniczky — minden régi szabadelvű jelölttel megteszem, mert a végrehajtó bizottságnak kötelessége támogatni régi párt-hiveit. A végrehajtó bizottság gyűlésén a miniszterelnök kijelentéseit „slagvortok”-ban feljegyeztem. Ennek megfelelőleg irtam levelet mindkét párt elnökéhez. Megkérdeztem több jelenvolt képviselőt, kik egybehangzóan kijelentették, hogy jegyzeteim teljesen megegyeznek a miniszterelnök ur szavaival.

Podmaniczky ezután még néhány érdekes kijelentést tett. A hirlapíró azon kérdésére, hogy a néppárthoz és a volt nemzeti párthoz tartozók milyen arányban szaporodnak, Podmaniczky kijelentette, hogy az ő nézete szerint a néppárt legalább harminc taggal szaporodik meg, míg a volt nemzeti párthoz tartozók körülbelül még husz körülben győznek.

Végül azt is kijelentette, hogy értesülése szerint Perczel Dezső házelnök visszavonul állásától és a képviselőház elnökségét Berzeviczy Albert fogja elfoglalni.

HIREK.

Értesítés.

Az aradvárosi szabadelvűpártnak
pártirodája

a Központi Szálló első emeleti 6. és 7. számú helyiségeiben a mai nappal megnyitott.

Ugyanott a párt

végrehajtó bizottsága

ma és ezentúl naponta délutáni 6 órakor ülést tart.

A pártelnökség.

Karagyorgyevics herceg a szerb trónon.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, szeptember 18.

A szerb dinasztia kérdése nagy mértékben érdekli az orosz politikai köröket. Beavatott forrásból hírlik, hogy ez a kérdés Szerbia és Oroszország között az utóbbi időben diplomáciai eszmecsere tárgyát képezte és éppen ez a kérdés okozta azt, hogy a két állam közti viszony az utóbbi időben elhidegült.

Az orosz diplomácia ugyanis abból az álláspontból indul ki, hogy a szerb királyi pár nem számíthat utódra és így Szerbia jövődi királya az Obrenovics-családon kívül keresendő. Ezt a szerb udvarnál is elismerik és csak ama módok és eszközök felett nem tudtak még megegyezni, a melyek szerint ez nemcsak Szerbiára, de az egész Balkán-félszigetre fontos kérdést megoldani lehetne.

Sándor király tudvalevőleg Draga királyné egyik fivérét, Nikodém hadnagyot szeretné utódjává tenni. Oroszországban viszont eleinte azt óhajtották, hogy a Petrovics-dinasztia egyik tagja lépjen a szerb trónra. Minthogy azonban ez a kombináció Bécsben ellenzésre talált, Pétervárott is lemondtak eme tervről.

De Lunjevica-dinasztiáról sem akarnak hallani Oroszországban. Ugyanis attól tartanak, hogy egy új dinasztia alakítása Szerbiában zavargásokra adhatna alkalmat, a mit Oroszország kerülni kíván. Ezen okból a szerb királynak azt javasolták, hogy Karagyorgyevics herceg legidősebb fiát nyilvánítsák ki *prezumpatív trónörökösévé*. A bécsi külügyminiszterium sem elenezné a kérdés illetén megoldását.

A szóban levő pretendens 13 éves és három év óta az orosz császári kadétiskolában neveltetik. A cár már többször kitüntette és általában úgy tekintik, mint Oroszország hivatalos jelöltjét a szerb trónra.

A pozsonyi kéjgyilkos elfogatása.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, szeptember 18.

A pozsonyi rendőrség körözvényt adott ki a kis 5 esztendőes Jung Rudi gyilkosa ellen. A körözvény szerint a kéjgyilkossággal Rusznyák János, kislalusi (Trencsén m.) születésű 26 éves esztergályos segédet gyanúsítják. Az illető közép magas, gyenge termetű. A feje tojásdad alakú, arcszíne barna, haja, szemöldöke barna, szeme barnás, orra hosszú, vékony, bajusza erős, szőke, álla beretvált, szája rendes. Kék inget, sötét kék nadrágot, drapp kockás kabátot, sötét kék kerékpáros sapkát viselt. Az elfogója számára 100 korona jutalmat tűztek ki.

A késő éjjeli órákban kapjuk a telefon hírt, hogy a körözött gyilkost ma Gödöllőn elfogták.

Szántó Pál gödöllői főszolgabíróhoz beállított ma délután Rusznyák János, a körözött gyilkos és munkakönyvet kért. A főszolgabíró, a ki még nem olvasta a gyilkos személyleírását, az aszódi szolgabíróhoz utasította. Mikor Rusznyák eltávozott, Szántó szolgabíró olvasni kezdte a lapokat és rögtön szembeötlött neki Rusznyák neve és az előbbi látogatójára ráillő személyleírása.

Azonnal táviratozott az aszódi szolgabíróságnak, hogy Rusznyákot tartóztassák le, de a távirattal megkésétt.

Hogy semmit se mulasszon, Lepár csendőrrel rögtön kocsira ült és Aszód felé hajtatott. Rusznyák már jó előrehaladt s az aszódi szőlők között baktatott, mikor a kocsit utólérte. Rögtön letartóztatták. Rusznyák eleinte tagadta a dolgot, de később bevallotta, hogy ő ilte meg Jung Rudit.

— Október hatodika. Közeledik október hatodika, a tizenhárom vértanu-tábornok szomorú halálának évforduló napja, melyet Arad közönsége az idén is kegyelettel fog megülni. A nemzeti ünnepélyeket rendező bizottság már kibocsátotta első meghívóját, mely a következőképen hangzik:

A nemzeti ünnepélyeket rendező bizottság szeptember hó 19-én (csütörtökön) délután 5 órakor a polgári fiúiskola tanácster-

mében ülést tart, melyre a bizottság tagjait tisztelettel meghívja: az elnökség. Az ülés tárgya: az október 6-án rendezendő nemzeti ünnepségek részleteinek megállapítása.

— A román trónörökös Budapesten. Ferdinánd román trónörökös tegnap este a Baranya-megyében tartott nagy hadgyakorlatról, a hol királyunk vendége volt, Budapestre érkezett és a Hungária fogadóban szállott meg. A trónörökös kíséretében van hadsegéde Averescu ezredes és a melléje nálunk tartózkodása idejére beosztott Rowadovszky lovag, cs. és kir. őrnagy. A trónörökös ma reggel korán kelt, reggelijét a közös reggeliző teremben fogyasztotta el és azután szárnysegéde és az őrnagy kíséretében előbb a városligetbe, majda Margitszigetre hajtatott. Délben visszatért lakására a Hungária-szállóba, a honnan délután 2 órakor Bukarestbe utazott vissza.

— A bolgár fejedelem elutazása Pöstyénből. Ferdinánd bolgár fejedelem négy heti fürdőtartózkodása után Ebenthálba utazott, ahonnan pár nap múlva Budapesten át Szófiába tér. Elutazása előtt magához kérte a fürdő intéző köreit, kiváló megaláztatásának adott kifejezést s rendjelekkel tüntette ki dr. Fodor egészségügyi tanácsost, Machovich főszolgabírót, Tersztyánszky uradalmi, Winter fürdőigazgatót, valamint a posta és vasut főnökeit is. A fejedelem tüntetőleg leginkább magyarul beszélt s kiváló melegséggel emlékezett meg a példás rendről, melylyel ott-tartózkodása alatt találkozott s biztos kilátásba helyezte, miként a jövő évben ismét felkeresi Pöstyön kitűnő forrásait.

— Tassy Pál — helyettes koronaügyész. A hivatalos lap mai számában a következő előléptetést olvassuk: A m. kir. igazságügyminiszter Tassy Pál dr. nagyvárad kir. főügyész, koronaügyési helyettesi minőségben a kir. koronaügyészséghez helyezte át. Tassy az aradi bírói és ügyvédi körökben is igen rokonszenves egyéniség, kinek távozása a főügyészi helyen nagy ürt hagy maga után.

— Loubet Oroszországban. Egy párisi távirat szerint politikai körökben az a hír van elterjedve, hogy a cár Loubet elnököt a jövő tavaszra meghívja Szent-Pétervárra. Ezen hír szerint az elnök a meghívást elfogja fogadni és 1902. május havában, a francia választások után, a cár látogatására utazik.

— Újabb árverés Szellénél. A Szelle butorait tudvalevőleg nem szállították el mind a Farkas-féle házba, hanem a nagy diszes könyvszekrény ott maradt a Szellék lakásán, ahol ma árverezték el az 2400 koronára becsült szekrényt 349 korona 99 fillérért. A szekrényt Szellék vették meg. Azonkívül elárvereztek egy csillárt 14 korona és egy másik csillárt 10 koronáért.

— A közigazgatási bizottság ülései. Aradváros közigazgatási bizottsága szeptember 28-án délután 4 órakor rendkívüli ülést tart az aradi számaanyaggyár iparvasutja ügyében. Ugyancsak a közigazgatási bizottság tartja meg október 4-én rendes havi ülést.

— Lázadó diákok. A váci kegyesrendi főgimnáziumban lázonganak a nyolcadik osztály diákjai. Az ifjak bojkottálták egyik tanárjukat, Barna Leánder ujonnan felszentelt papot, aki a gimnáziumban a történelem és a torna tanára. Az iskolai lázadás oka, a fiatal tanár kemény magatartása az ifjúsággal szemben. A fiatal paptanár a torna óráján bottal ütlegelte egyik nyolcadik osztályú növendékét, míg egy mákat meglökdösött. Az önértetes diákok másnap aztán elmentek a történelmi órárs, melyen Barna Leándernek kellett volna előadni, de amikor az erőszakoskodó tanár belépett az osztályterembe, tüntetőleg kivonultak. A lázadó diákok ügye most a tanári konferencia előtt áll, amelynek döntését érthető izgalommal várják a váci kegyesrendi főgimnázium összes növén-

dékel, akik között a különös eset nagy zavarodást idézett elő.

Pénzesutalványok feladása. A posta- és távirada-igazgatóság a pénzesutalványok feladására vonatkozólag a következő értesítést teszi közzé: A kereskedelemügyi miniszter rendelete folytán október 1-étől kezdve, csakis a magyar korona országába szóló postautalványokat lehet a belföldi rózsaszínű úrlapon kiállítani; az Ausztriába, a megszállott tartományokba és általában a külföldre szóló postautalványok a nemzetközi sárga színű úrlapokon állítandók ki. Az Ausztriába, a megszállott tartományokba és általában a külföldre szóló utalványokra nem elég csupán a rendeltetési helyet ráírni, de mulhatatlanul szükséges följegyezni azt az országot is, melyben e helység van.

Eljegyzés. Azrad egyik bájos fiatal hölgyét, Szalay Janka kisasszonyt, kiskároni Szalay Károly, az aradi ügyvédi kamara elnökeinek s neje szül. Zipszer Anna úrasszonynak nagyműveltségű leányát, eljegyezte Josa Gyula dr. kalocsai kir. törvényszéki bíró.

A pince titka. Rejtélyes gyilkossági esetet derített ki e napokban a kovácsi csendőrség. A múlt héten történt ugyanis, hogy Ressel Tamás kovácsi lakos a feleségével és a kocsisával kiment a szőlőhegyen lévő pincéjébe, hogy a hordókat a szüreteléshez előkészítse. A hordók mosásához szükséges vizet egy nagy hordóban akarták leeresztetni a pincébe, miközben a hordót tartó kötél kicsuszott Löffler Márton kocsis kezéből s a teli hordó leütötte Ressel, a ki a lent állott a lépcső alján. A nagy súlytömeg Ressel mellét és fejét teljesen összezúzta, úgy, hogy azonnal szörnyet halt. Resselné a szerencsétlenség után sirva futott a faluba s bejelentette az esetet az előjáróságnak és a csendőrségnek, mely utóbbi a kocsist le is tartóztatta. De ezután váratlan fordulat állott be az ügyben. Resselné ugyanis, a ki második felesége volt a férjének, szerelmi viszonyt folytatott a kocsissal, a kit folyton arra biztatott, hogy pusztítsa el az öreget. A vízzel telt hordó leeresztését az asszony eszelte ki s a kocsisnak megígérte, hogy feleségül megy hozzá, ha az öreg elpusztul. — A vallatásnál Löffler azt hitte, hogy az asszony följelentést tett ellene a csendőröknek, hogy ez által magát tisztázza a gyanu alól. A kocsis tehát elmondta a dolgot a csendőröknek, hogy nem véletlenül történt a szerencsétlenség, hanem Resselné rántotta ki a kötelet a hordó alul, hogy ez által a férje halálát idézze elő. Resselnének ennek folytán a csendőrség szintén le tartóztatta.

Hogyan vigyáznak az orosz cásra. Egy párisi lap azt újságolja, hogy az a vonat, melyen a cár Dunquerqueből Compiègnebe fog utazni, olyan páncélos vonat, mint a milyent az angolok a délafrikai háborúban használnak. A vonatot a francia északi vasút néhány legfőbb tisztviselője fogja kísélni. Alantasabb közegek a vonaton egyáltalában nem lesznek és a mozdonyt is egy felügyelői rangban levő tisztviselő fogja vezetni. Az egész vonal mentén napok óta katonai őrzőerők cirkálnak a legügyesebb rendőrközegek vezetése mellett. Ezalatt az egész országban összefogdossák az anarkistákat. Marseilleből jelentik, hogy a rendőrség ott tegnap tíz spanyol és olasz anarkistát tartóztalt le, köztük a hirhedt Prudentit is. Párisban a francia rendőrség mellett nyolc orosz rendőrfelügyelő 60 orosz detektívvel vigyáz az ottani anarkistákra, Dunquerque, Compiègne, Reims és a hadgyakorló terek csak úgy hemzsegnak az orosz detektívektől.

Az agyonvert békítő. Az arabusnak van egy mondása arról, hogyha két ember hajbakap, a harmadiknak kiverik a szemfogát. Egy megrendítő hír, amit ma a biharmegyei Tenkéről kaptunk, szintugy igazolja, hogy a békítő szerepe nem valami nagyon hálados. Agyonverték egy szerencsétlen embert, a ki két paj-

tása közé lépett, hogy a vérontást megakadályozza. Horzsa Mihály rózsafalvi gazda két falubeli embert: Popovics Sándort és Horga Mitrut vitt haza Tenkéről a szekerén. A két atyafi erősen nótás állapotban kapaszkodott föl az üléskosárba, s alig hogy megindult, Popovics rátámadt a cimborájára:

— Hallod-e, kiloptad az órámat!
Horga Mitru önérvényesen tiltakozott, szót ért, s a két ember a döcögő szekeren összeverekedett. Horzsa Mihály pedig megállította a lovait, a verekedők közé vetette magát, hogy a nagyobb bajnak elejét vegye, csitítani kezdte őket. A részeg atyafiaknak azonban nem volt inyére a beavatkozás és a harag tüzeiben Horzsa Mihályt ledobták a szekérről, aztán neki estek és addig verték, míg a szerencsétlen emberből el nem szállt a lélek. — A holttestet belevetették az országút árkába, majd pedig re bene gesta szekérre kaptak, s behajtottak Rózsafalvára, ahol a gyilkosságnak csakhamar híre kerekedett. A bűnösöket letartóztatták a csendőrök. Horzsa Mihály özvegyet és négy árva gyermeket hagyott kenyérkereső nélkül.

Villamos készülék süketeknek. Az orosz orvosi társulat legutóbbi ülésén Wolicky dr. egy villamos készüléket mutatott be, amelynek segítségével állítólag a teljesen süketek is tisztán hallják a beszédet, bármily halkan történjen is az a beszéd.

Mac Kinley hagyatéka. Buffalói értesítés szerint Mac Kinley összesen 200.000 dollárt hagyott hátra nejeének. A kongresszus elhatározta, hogy a orvosi és temetési költségeket fedezik. Az elnök egy évi fizetését kiutalják az özvegynek.

Halálozás. A következő gyászjelentést kaptuk: A mi legdrágább és legjobb testvérünk, Bródy Hermina ma meghalt. Angyali lélekének türelmével Istenben bízva, kimondhatatlanul sokat és sokáig szenvedett. Holnapután, csütörtök délután 2 órakor fogjuk drágánkat az izraelita temetőbe temetni. Emléke örökké fog élni szívünkben! Arad, Damjanich-utca 28. szám) 1901. évi szeptember 17. Bródy József, és testvérei Bródy Adolf és neje Bischoff Katalin, Bródy Emilia és férje Neubauer Vilmos, Bródy Leonora és férje Kemény Mór, Bródy Roza és férje Bäder Hermann, Bródy Jakab és neje Szabó Ilona, öz. Bródy Vilmosné.

A színésznő lakásán. Egy kis színésznő, akiben a „színész-nő”-ből határozottan a második szórész van tulysulyban, délelőtt találkozott egy gavalléros külsejű imádójával. A nőcske éppen nagyon szomorú volt, mert a divatárus agyonzaklatta a számlával és ma telt volna le a nagynehezen kiereszkolt újabb halasztási terminus. A gavallér hódolateljesen köszönt, a színésznő pedig legédesebb mosolyával viszonzta. A gavallér vak lett volna, ha nem vette volna észre az unszoló biztatást, odalépett tehát az imádott nőhöz:

— No megálljon, maga csunya fiu! Hát illik így elkerülni az embert?

— De nagysád! Esküszöm, hogy...

— Jó, jó! A férfiak, tudom, hogy mindenre készek megesküdni. De mindgyárt meglátom, hogy igazán vonzódik e hozzám. Ha igen, akkor eljön hozzám ma délután egy csésze teára.

A fiatalember majd elájult örömeiben.

— O, kérem, ott leszek, ha automobilok esnek is az égből!

A színésznő most már megkönnyebbülten ment tovább és a divatárusnál beszólt a boltba egy pillanatra:

— Délután öt órakor küldjék el hozzám a számlát!

A fiatal gavallér pedig kidüllesztett mellett sétálgatott a Koronaherceg-utcán végig és folyton a kirakat-üvegekben nézegette magát. Mi-

kor az utca végére ért, konstataulta, hogy határozottan van valami ellenállhatatlan igéző az alakjában.

Délután félötökör kiparfumózva, megborotválkozva, feszes redingóban állított be a színésznőhöz. Egy negyedórai társalgás után sikerült annyira jutniok, hogy egymás mellett ültek a pamlagon. Az arslán éppen a döntő vallomást akarta elrebegni, amikor belépett a szobaleány:

— Nagysága kérem, ezt a számlát hozták.

A színésznő hanyagul mondta:

— Mondja neki, hogy jöjjön máskor.

A gavallér pedig úgy tett, mintha nagyor érdekelné őt egy anzikskártya, amely a Lánchidat ábrázolta a négy oroszlánval és a Tudományos Akadémiával. De a szobaleány makacs kodott:

— Igen ám, csak hogy maga a boltos var itt és azt mondta, hogy addig el nem megy amíg ki nem tetszik fizetni.

Kinos csend.

Végre megszólalt a gavallér:

— O kérem, mennyi az a számla? Talán én is kifizethetem.

A színésznő méltatlankodva tiltakozott:

— Nem, nem! Hova gondol!

— Oh hiszen majd visszafizeti! Mennyi az egész?

— Csak ötven korona!

A gavallér megkönnyebbülten sóhajtott föl. Lehetett volna több is. Így még elég olcsón menekszik. Hanyag előkelőséggel szólott a szobalánynak:

— Küldje be hát azt a boltost.

A boltos bejött és amint meglátta a gavallért, fölvidult az arca:

— Nini! Csakhogy itt találom! Már egy év óta el tetszik kerülni az üzletemet, pedig a kis számlája még mindig nincs rendezve! Mindössze kilencvenhat korona az egész. No de most remélem, hogy megkapom végre...

Egy negyedórával később borus arccal lépett ki a ház kapuján az ifju és odakünn heves káromkodásba kezdett:

— Ilyen pech! Még az megjárna, hogy a más kontóját ki kellett fizetnem, de hogy a magamét is... skandalum!

Szerkesztő az oroszlan ketrecben. Frankfurtban egy pár hét óta az egyik hippodromban egy állatszeliidítőnő mutogatja magát hét oroszlanjával egyetemben Müller-Herrfurth, egyik frankfurti lap szerkesztője, tegnap fogadott, hogy bemegy a ketrecbe s ott megiszik egy pohár pezsgőt. Nagy közönség gyűlt össze erre az alkalomra az állatseregletbe s a szerkesztő tényleg be is ment az állatszeliidítőnővel együtt a ketrecbe, hár egy pohár pezsgőt ivott és egy szívarkára rágyújtott. A merész hírlapíró a közönség zajosan megéljenezte.

Meggyújtotta a szeretőjét. Borzalmas módon akarta megölni az éjszaka Budapesten Sinkó Mária leány a szeretőjét. Hermann József 28 éves bérkecsis régebbi idő óta szeretője volt Sinkó Máriának, a ki azt akarta, hogy vegye feleségül. A legény az utóbbi napokban kiáltotta, hogy nem házasodik meg s a leánnyal minden összeköttetést megszakított. Tegnap éjszaka részegen állított be Hermann a leány Szövetség-utca 26-ik szám alatti lakásába. A leány látszólag szívesen fogadta a legényt és éjszakai szállást adott neki. A mikor azután Hermann elaludt, a leány spiritusszal leöntötte és meggyújtotta, azután elmenekült. A legény már lángokban állott, a mikor felébredt. Látva rettenetes helyzetét, kirohant az udvarra és segítségért kiáltott. A házban lakók már későn érkeztek. Hermann annyira összeégett, hogy haldokolva került a Rókus-kórházba. Az elvetemült leányt a rendőrség körözi.

— **Rablótámadás Ujpesten.** Vakmerő rablótámadás történt a napokban Ujpesten. Nagy László telefon műszerét az István-úton három suhanc megtámadta, lefogták és kirabolták. Elvették tőle egy Hungária feliratos acél órát, ezüst láncot, egy szarvast üldöző vadászkutyát ábrázoló zsuzsut és egy Nagy László névre szóló 18. számú igazolványt, a melyet a telefon hálózat igazgatósága állított ki. A rendőrség nyomozza a rablókat.

— **A pincér szerelme.** Párisból mulatságos eset híret jelentik. A St.-Honoré külváros egyik vendéglőjének bájos tulajdonosnője, a szép *Margaret* asszony, éppen a tükör előtt ült szobájában, elfoglalva bajainak szemléletébe, a mikor az egyik fiatal pincér izgatottan rohant be hozzá:

— Ne féljen asszonyom, semmi rosszat nem akarok tenni, de tovább nem bírok magammal! Szeretem önt az örülésig és nem élhetek bírása nélkül! Irgalmazson! Ne üzzön el közeléből!

Az asszony mosolygott.

— Menjen dolgára és hagyjon nekem békét, mert mindjárt az aramat hívom.

A szerelmes pincér álólélve tartotta nője térdeit, úgy zokogott.

Az asszony nyájasabban szólt hozzá:

— Ne távozzék, kérem. Ne zaklasson engem.

Az ifju fölállt és letörölte könyeit.

— Jól van, asszonyom, én megyek, de isten és emberek előtt felelős lesz érte, ha velem valami történik.

Aztán önérzetesen távozott. Az asszony már el is felelte a dolgot, mikor másnap reggel jelentették neki, hogy a pincérnek nyoma veszett.

Ez még nem is lett volna olyan nagy baj, csak-hogy vele együtt eltűnt a vendéglősné szobájából körülbelül 15.000 frank értékű ékszer is.

Ez a pincér szerelmének története.

— **Elfogott betörő.** Lembergben pár nap előtt betörték a *Jonás-léle* bankháza s onnan 90.000 korona értékű aranypénzt és értékpapirt elvittek. A tettest ma *Budkievics* János orosz katonaszökevény személyében elfogták egy fürdőben, a hol egy aranyat akart felváltani. A betörő lakásán a rendőrség házkutatást tartott s ott az összes rabolt értékpapírokat megtalálták.

— **Hamis ékkövek.** Szent-Pétervárott tegnap letartóztattak egy ékkőkereskedőt, aki igen sok előkelő családot csapott be azzal, hogy valódi ékkő helyett hamisat adott el nekik. A becsapottak között több főherceg és herceg is van.

— **Mindazok, akik Aradra utaznak,** ne muiasszák el Aradnak paratlan árúházát, a fényesen berendezett Porter Vilmos koronás árúházát az Andrássy-téren, a Központi Szálloda épületében megtekinteni. A külön-külön osztályokba beosztott árak u. m. háztartási cikkek, műipar és diszplárak, nász és alkalmas ajándékok, női és férfi divat cikkek, gyermek játékok rengeteg választékban kaphatók. Az árak szabottak és olcsók.

— **A perzsa kőbázművészeti múzeum igazgatója.** Egy pezsgőbörgyár berlini ügynöke, a perzsa sah berlini látogatása idején eredeti módon tréfált meg egy hentesmestert. Kinevezte a szerény nyárspolgárt perzsa császári udvari szállítónak és a teheránai kőbázművészeti múzeum tiszteletbeli elnökének. Az eset egy nagyobb éjjeli mulatóhelyen játszódott le, hol a hentesmester néhány barátjával mulatott. A pezsgő-ügynök közléjük elegyedett és mint *Nazir-Eddin-perzsa sah* mutatkozott be. A mulatság vígan folyt és annak végeztével történt a „kinevezés”. Komoly arccal jelent meg másnap a kőbázművészeti igazgató a perzsa nagykövetségnél, hogy az öt öst kitüntetéssel megköszönje és ugyancsak hámut, mikor felvilágosították, hogy egy rossz tréfának esett áldozatul.

— **Ujtás.** *Lionel L. István* cs. és kir. főher. udvari fényképész művészeti akadémiáj tag műtermében Szabadság-tér 16. (Dománypalota.) Telefon 358. Minden vasár- és ünnepnapon eszközölt felvételekről 6 drb. vizit fénykép 4 korona, 6 drb. kabinet fénykép 10 korona. A kabinet kép lehet: menyasszonyi, családi vagy bármilyen csoport felvételről is. Művészies és pontos kivitel szigorúan be lesz

tartva. A n. é. közönség szives figyelmét felhívjuk ezen ujtásra.

— **T. Üzletfeleink szives tudomására hoztuk,** hogy *Révész Nándor* könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselősséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

A kereskedelmi- és iparkamara ülése.

Az Aradi Közlöny tudóstójától.

Arad, szeptember 18.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara szerdán tartotta a nyári szünet utáni első ülését *Kristyórg* János elnöklé alatt.

Az előzői közlések során jelentést tettek a Magyarország gyáripára című nagy munka megjelenéséről, melynek létrehozásáért a kamara a kereskedelmi minisztert és *Szterényi József* miniszteri tanácsost feliratban üdvözölte; bejelentették, hogy az államvasutak leltári szükségleteit ezentúl üzletvezetőségünkint a kisipar útján fogják beszerezni, majd felolvasták a jelentést a szünet alatt elintéztet fontosabb érdelemleges ügyekről és e jelentés során melegen emlékeztek meg a májói ipar- és gazdasági kiállítás sikeréről.

Az érdelemleges ügyek során mindenekelőtt az építőipar rendezésének szabályozását célzó rendelet-tervezetet tárgyalta az ülés. A kamara szükségesnek látja, hogy az ezen ipar terén fennforgó vizzásságok és visszaélések orvosoltassanak, úgy találja azonban, hogy a rendelet nem ezeket szünteti meg, hanem inkább agyonrendszabályozza az építőmestereket, meg közművesmestereket, tehát a képesített iparosokat, Mig ugyanis egyrészt a kis- és nagyközségekben — melyekben az ország lakosságának 85 százaléka lakik — továbbra is megengedi, hogy az ugynevezett kisebb munkákra jogosított közművesek, tehát a szakvizsgát nem tett egyének építsenek, addig a vizsgázott építőmesterek és közművesmesterek működési körét a mérnökök előnyére tetemesen megszorítja. A kamara állást foglalt ezen irányzatnak a szabályzatban kifejezésre jutó túlhajtása ellen és több lényeges kifogást emelt annak szakaszai ellen.

Egy *gyomai* kereskedőt a két első iparhatóság kibégás miatt bírságra ítélte azért, mert üzletét dobszó mellett hirdette. A kamara ez ügyben olyan véleményt adott, hogy kisebb helyeken, a hol a doboltatás a közhírtételnek megszokott módja, ez iparkibégást nem képez és nem büntetendő.

A védjegytörvények módosításáról szóló törvényjavaslatra azt a véleményt adta a kamara, hogy a szabadalmi hivatalnál tervezett központosítással szemben az eddigi eljárás tartassék fenn, tudniillik a védjegyek ezentúl is a kereskedelmi és iparkamara lajstromoztassanak, mert ez a felek könnyebbségére szolgál.

Ezután egy egész sereg piaci és vásári helypénzszabályzat tárgyaitatott, miután a községek részéről valóságos járványzerűséggel lép fel az a törekvés, hogy jövedelmének gyarapítása céljából felemeljék a helypénzeket. *Boicza*, *Zám*, *Nagyszénás*, *Simonyfalva* és *Petris* községek utaztak most ebben, de a kamara a forgalom érdekeit tartva szem előtt, egy esetben se járult hozzá, hogy a díjtételek felemeltessenek.

Sikló aradmegyei község részére helypénzszedési jog nélkül sertés- és juhfelhajtással heptipiac tartása véleményeztetett, ellenben *Borosjenő* község azzal a kérésével, hogy negyedik országos vásárra is kapjon engedélyt, elutasított, mert Jenőn a negyedik vásárra kereskedelmi és közforgalmi szempontból semmi szükség nincsen. A kamara azonban kimondta, hogy ha a borosjenőiek a teljesen forgalom nélkül levő januári vásárjukat a tavaszi hónapok valamely meghatározott napjára áthelyezni kívánják, az ellen nem tesz észrevételt.

Feliratokat intéz a kamara a kereskedelmi miniszterhez a hazai vasipar emelése, a szén szállítási díjainak mérséklése iránt és azért, hogy az u. n. vigéctörvénynek a nyomdák, papirkereskedők és könyvkötők rovására való meg-

kerülése akadályoztassék meg és ne legyen szabad papirokkal, üzleti könyvekkel és írószközökkel üzletembereknél azon cím alatt megrendelést gyűjteni, hogy ezek a cikkek az üzlet folytatásához szükségesek.

Végül kimondta a kamara, hogy a megrendelésgyűjtési tilalom alól nem tartja kiveendőnek az acetilén-világítást fejlesztő készülékeket.

Jelen voltak az ülésen *Nikolits Péter* alelnök, *Domány József*, *Funkelstein József*, *Gebhart István*, *Heinrich Sándor*, *Kneffel Lajos*, *Wallfisch Armin*, *Assael József*, *Glück Károly*, *Müller József*, *Reinhart Gyula*, *Réthy Viktor*, *Steigerwald Alajos*, *Takakovits Emil*, *Inokai Tóth Lajos*, *Weisz Sándor* beltagok, *Achim János* és *Wagner József* kültagok, *Dr. Marschall Lajos* és *Edvi-Ilés László* titkárok.

NAPIREND.

Szeptember 19. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Január vértanú. — Protestáns naptár: Január vértanú. — Görögkeleti naptár (szeptember 6.): Mihály. — A nap kél 5 óra 28 perckor, nyugszik 5 óra 46 perckor. — A hold kél délután, nyugszik 9 óra 2 perckor.

Időjárás. Légnymomás reggel 7 órakor 763.6 milliméter, délután 2 órakor 762.6 milliméter. — Hőmérséklet reggel 7 órakor C° + 14.5, délután 2 órakor C° + 22.8. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor K. 2, délután 2 órakor DN. 2. — Felhőzet reggel 7 órakor derült, délután 2 órakor félderült. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 mm. **Időjelzés.** A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött távratát szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, elvettve csapadék.

Szabadságaról emléktárgyak országos múzeuma (színház-épület 1-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 9 órától délután 8 óráig. Belépti-díj: Hétköznapiakon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokon kivéve, mindennap 11/2-12/1/2 óráig. Helyiség: Erekléy-utca 10. szám. Helyisége mellett ülésterem.

Szeptember 19. Iskolaszéki ülés délután 4 órakor.

Szeptember 21. Az aradi iparosifjak besorozottak egyrészt a táncvigalma (Vass-étterme). — A m. radnai országgyűlési képviselő választó kerület gyűlése délelőtt 10 órakor. — Magyarát hegyközség közgyűlése délelőtt 10 1/2 órakor.

Szeptember 22. Az új-aradi járás jegyzői karának táncvigalma (Martini-árcsarnok). — A Meteor kerékpárklub bajnok-versenye a simándi országúton. — Kuvin hegyközség közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Szeptember 23. Aradváros közigazgatási-bizottságának rendkívüli közgyűlése délután 4 órakor.

Szeptember 25. Körjegyzőválasztás Dézánán. Október 4. Aradváros közigazgatási-bizottságának rendes havi ülése.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

V. K. Világos. Balaton-tavi halászati részvénytársaság, Siófok. Többet nem tudunk.

Humor, Arad. Miért ne? Ha jó, szivesen közöljük.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDÉS.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Szeptember 18.

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban 82 — 84 fillérig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig. Ifjatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 92 — 93 fillérig. Ifjatal közép páronként 251—320 kilogramm súlyban 91 — 92 fillérig. Ifjatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban 90 — 92 fillérig.

Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon fe.üli súlyban — fillérig. Közép páronként 240—280 kilogrammon felüli súlyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban — fillérig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban — fillérig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felüli súlyban — fillérig. Könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban — fillérig. Romániai eredeti (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogrammon felüli súlyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban — fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli súlyban 90 — 91 érig. Közép páronként 240—280 kilogramm súlyban 89 — 90 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban 89 — 90 fillérig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokászerű levonások mellett, egy kilogramm sulyra fillérekben értendők. Szokászerűleg a hízott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4/10 vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (élt) sulya vétetik irányadónak.

Sertéslétszám. Szeptember hó 15. napján volt készlet 45,905 darab, szeptember 16. napján felhajtott 193 darab, szeptember 16. napján elszállított 865 darab, szeptember 17. napján maradt készletben 45,233 darab. Uziel: Változatlan.

Budapesti ár- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, szeptember 18.

Déltőzsde. A búzakínalat mérsékelt, vételkedv korlátolt. Kedvező irányzat mellett 28.000 métermázsa került forgalomba, tartott áron. Egyéb gabonafélék változatlanok, zab szilárdabb. Időjárás borult.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	7.85—7.86
Buza 1902. áprillisa	8.30—8.31
Rozs októberre	6.69—6.70
Rozs 1902. áprillisa	6.99—7.—
Zab októberre	6.46—6.47
Zab 1902. áprillisa	6.89—6.90
Tengeri szeptemberre	5.08—5.09
Tengeri 1902. májusra	5.14—5.15

Zárul 5 órakor:

Buza októberre	7.88—7.89
Buza 1902. áprillisa	8.29—8.30
Rozs októberre	6.68—6.69
Rozs 1902. áprillisa	6.99—7.—
Zab októberre	6.46—6.47
Zab 1902. áprillisa	6.89—6.90
Tengeri szeptemberre	5.11—5.12
Tengeri 1902. májusra	5.14—5.15

Zárul 5 órakor:

Oszták hitelrészvény	616.25
Magyar hitelrészvény	621.—
Lezámitolóbank részvény	406.—
Rima-Murányi vasmű részvény	405.—
Oszták-magyar Államvasuti részvény	613.—
Közföld vasút	550.—
Városi villamos vasút részvény	275.—

Szeszüzlet.

— Szeptember 18. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter o/o, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék: 12-80—13— korona mmásanként.

CSARNOK.

Az impresszárió ur.

Irtá: *Alibey Katalin.*

(Polytata.)

A Mák ur választását tehát egy kevés logikával előre megállapíthatjuk. Főzavart, megingatót hitvesi hűség, lázongó szenvedelmek, átgondolt éjszaka, rémületes víziók a Róza oldaláról, végül azonban csendesülő morál, őrlt merészség és határtalan vágy a szokatlan, de bizonyos szempontból dicsőségteljes kaland után.

— Nos, édes Mák? Menjünk-e Borszékre? Határozzon lelkecském hamar, mert ettől függ a főszolgabírónak adandó válaszom. — Szólt másnap egy vig trillával és elbűvölő mosolylyal a bálbálozó Angela.

— A világ végére elmegyek magával, Angela, de esengek, kerüdjük el Borszékot, mivel ott ismerőseim vannak.

— S'il vous blait mon ami, tehát nézzük, hogy ne mondjon túlkövetelőnek, Kovászna, Zagon, Szováta, Parajd és — és talán Korond, — szólt egy megvető ajkbiggyesztéssel a kétségkívül csalódott diva.

— Maradjunk tehát Korondnál, esengek. Csupán lit érzem magam biztonsgban.

— C'est fait! Tehát Korond — csak fürdő legyen, — tudja, csak magamhoz akarok egy kissé térni, annyi az egész. Az igazgatónak már be is jelentettem a kétheti munkaszünetemet. Duruzsolt egy kicsit, de a győzelem mégis az enyém — pardon, a miénk lett. Apropos! Mikor indulunk, édes Mák? Minél előbb, annál jobb. Aztán tudja, — hogy is mondjam csak — itt a „Két csacsi“-ban, meg Hortinál, továbbá a szabóznál, a divatárúsnónál, no meg a „Hotel Parisienne“-ban egy kis kötelezettségem van, aztán az utiköltség természetesen, és a többi, és a többi, szóval ugy-e, aranyos Mák, nem kell több szót vesztegetnem és egészen rendben vagyunk?

— Tökéletesen, bájos angyal! A Mák-cég mindig édes kötelességének fogja tartani az efféle lovagias kiegyenlítéseket, — szólt zavarral hajlongva Mák ur, észrevevén, hogy mily járatlanságot tanúsít egy viceimpresszárió tendő iránt. A szép Angela arcából kiértett, hogy kellemetlen neki a büdzséről referálni és hogy meg volt szokva az illyesmiknek fölhívás nélküli való elintézéséhez.

Két nap mulva Korondon voltak. Szeren-

csére a fürdő meglehetősen elhagyottnak látszott és az a féltékenység, melylyel Mák ur e lépésre határozta magát, lassankint tünedezni kezdett. A második napon már nyilvánosan ebédelték és tartózkodás nélkül sétálgattak a Tusnádhoz ugyan nem hasonlítható, de mégis szép, aranyas köröndök körül. Délutánokéut kissé élénkült a fürdőközönség, potykakövérségü, gyorslábú kis székely lovak ekhós-szekereket húztak, a melyekről igen vidám, jókedvű társaság szállott le. Szomszédos kolóniák egy napos kirándulásai voltak ezek és a fürdő néhány törzsvendége már mindnyáját ismerni látszott.

Az Angela egzotikus toálettjei csakhamar magukra vonták a közönség figyelmét. A Királyhágón tul járt korondi jeunesse doree sietett is fölvilágosítással a kíváncsi hölgyeknek, hogy így és úgy, ez tulajdonképpen nem hölgyeknek való téma, itt rejtély van, de mindenesetre regény. álnév alatt utazó grófi pár, szenzáció stb.

Mák ur ezalatt csodálatosan belemelegedve és nagyobb allűrök után vágyakozva, teljesen megfellekedett előre feltett programjáról. A minden fordulónál föltűnést és bámulatot keltő Angela oldalán előkelő ismerettségek után epedett.

Késő éjig ott maradtak a vendéglőben. Mák ur szórta a pénzt, az Angela utasítása szerint úgyesen adta impresszárió szerepét, megtanulta az Angela reportoárjának címeit, a maga részére pár monológot s az ötödik napon annyira magával ragadta a művészi hev, hogy engedett a fürdőközönségből és helybeli notabilitásokból álló társaság kérésének s vállalkozott egy vig monológ előadására. A monológot a legújabb nóta követte, ezt a másik, a harmadik s mire Mák ur észrevette magát, központja volt a korondi műpártoló közönségnek.

Angela az egész előadás alatt bájosan dült hátra a székén és kitarotán fiksirozott egy deresedő haju, ötven év körüli urat. A társaság tapsolt s mikor Mák az aztalához ült a fiksirozott uraság föllállott, bemutatta magát.

— Kávás Emil, Fogarásból.

Mák Andor egy kissé hátraszédült e név hallatára, de eszébe jutott a fürdőajstromba írt álnévük, hirtelen megnevezte magukat.

— Vizalmi Angela, Prévi Adorján.

Kávás ur helyet foglalt a szeretetreméltóan mosolygó Angela-előtt és table d'hotel-t ajánlott. Csakhamar hozzájuk csalakozott a közvényye miatt itt időző alispán, egy járásorvos s még egypár előkelő kapacitás. Sajnos, szegény Mák urnak hirtelen fejfájása keletkezett és ezer bocsánattal elhagyta a társaságot.

Az új vendégek közrevették Angelát s ez megtalálva igazi elemét, minden tekintetben hálás és szeretetreméltó kompanistának bizonyult.

Angela igen érdekes részletekkel szolgált az impresszárió ur multja, izlése, reformterveiről. Diszkrét pirulással előadta, hogy Prévi ur tulajdonképpen álnév alatt utazó magyar mágus, a kit olthatatlan bohém vére vitt erre a pályára.

Hogy nála sokkal fényesebb csillagokkal bejárta az ó- és újvilágot, hogy csalódott szívű szerelmes stb. stb.

A társaság tiszteletteljesen érdeklődött, Kávás ur küküllőmentit, az alispán fagyaltot, az orvos szivart hozatott. Később pezsgő durrogott, Kávás magyar szót rendezett, Angela volt a partnere.

Ezt általános csárdás követte, végül Angelával megigértették, hogy másnap szóló előadást tart, s mikor a teljesen teli hold előbujt a korondi hegyek közül, az egész társaság fölkerelkedett, hazakísérte Angelát és szerenádot adott a Mák, illetve Prévi ur tiszteletére.

— Édes lelkem, nekünk innen el kell tűnünk, még pedig haladéktalanul, — szóltot másnap hajnalban Mák ur Angelához.

— Ugyan, mi jutott eszébe, most, mikor a karrierem megalapításán dolgozom?

Nem kényszeríthetem, de nekem menem kell. Kátyuba jutottunk. Kávás Emil a feleségem nagybátyja. Személyesen nem ismerjük egymást. Prévi néven persze s sem ismerhetett reám. De maga beláthatja a következményeket.

— Lehetetlen, hogy elváljunk. Megigérttem Kávásnak, hogy ma eljászottam Szegény Jonathánból Harriettel. Magának édes Mák, estig még be kell tanulnia az impresszárió szerepét. Sze-

rencsére itt a szövegkönyv, csak semmi ellenvetés, érte kis impresszáriócskám? Már itt egy pár napig folytatni kell a szerepünket, aztán mehet mindenki a maga reszortjába. Maga, édes Mák, ostorszijjat, meg borvizet árulni a kedvességig naiv gobéknak. én — tra-ra-rára trillá-rom új impresszióval új világok felé. Remélem, örök hálára köteleztem e néhány nappal, mi? Oh, édes kis Mák! Tehát este menni fog a szerep, ugy-e.

Mák Andornak köny gyült a szemébe e vidám trilla alatt.

(Vége következik.)

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi május hó 1-től.)

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személyss. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személyss. tv. d. u.	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Sznv. Szolnokról este	8.50
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinóról reggel	6.59
Személyvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsinó délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Radnái este	6.35	Személyvonat este	8.57
Gyorsvonat este	7.18	Gyorsvonat délelőtt	8.06
Temešvár felé:		Temešvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.45
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.54
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	7.12	Személyvonat reggel	8.38
Személyvonat d. u.	4.09	Vegyesvonat este	7.06
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borossebesről szv. r.	8.05
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borossebesig szv. du.	5.20	Személyvonat este	6.56

IDEGENEK ARADON.

— Szeptember 18. —

Központi szálloda, Dr. Baross Ferenc főszolgabíró Borossebes. — Báró Dittfurt cs. és kir. tengerészutiszt Póla. — Klinger Albert vállalkozó Szeged. — Falk Gábor kereskedő Bécs. — Thalmeier kereskedő Brassó. — Fok Rikárd kereskedő Budapest. — Grosmann Károly kereskedő Bécs. — Spitz Samu kereskedő Budapest. — Fischer Jakab kereskedő Budapest. — Czvikier György kereskedő Temesvár. — Leopold Simon utazó Berlin. — Oehler Félix utazó Páris. — Klein Lipót utazó Trieszt. — Vogel Arpád utazó Budapest. — Czinner Gyula szerkesztő Budapest.

NYILTTÉR.*

Weisz József borbizományos Pankotán,

ajánlja magát a t. bortermelő-közönségnek

boraik eladására.

Kiterjedt összeköttetései ugy a bel-, valamint külföldön

előnyös árakra

nyújt reményt.

1236

Könyvtészetünkbe

egy jöerkölcshű fiú

tanulóul

heti fizetés mellett felvétetik.

Aradi Nyomda Részvénytársaság.



495—1901. g. sz.

Arverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az ujtelepen levő jelenleg Jellinek és Schlesinger által bérelt 636 □-öl területű falerakó helynek 1901. évi szeptember hó 1-től 3 évre való bérbeadása iránt folyó év szeptember hó 23-án d. e. 10 óraker arverést tart.

Kikiáltási-ár: 636 kor. évi bér. Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1901. évi szeptember hó 16-án tartott üléséből.

Kiadta:
Vannay,
aljegyző.



Hidegvizgyógy mód 15 jegy 6 frt.
1 jegy 0.50 frt.

Villamfényfürdő csuz, (rheuma), elhizottság, köszvény ellen. — 15 jegy 15 frt, 1 jegy 1.25 frt.

Szénsavas fürdő szivbajok, vérszegénység ideggyengeség, meszesvérek. — 15 jegy 18 frt, 1 jegy 1.50 frt.

Moor fürdő rheuma, nőbajok. — 15 jegy 18 forint. 1 jegy 1.50 forint.

Svédgyógytorna görbe hátú és gyenge gyermekeknek. — Meg-
egyezés szerint.

Napfürdők direct e célra magas kerítéssel el-
különített szabad helyen. Utána lan-
gyos fürdő a betegség neme szerint,
az orvos által meghatározott fokkal.
Hatása a nap vegyi sugarainak az anyagcserét fokozó befolyá-
sában áll. Gyenge szervezetűek, idegsek, csuzosak, elhizottak
jó eredménnyel használhatják. 1 fürdő 80 kr. (a langyas fürdő
beleértve), 15 jegy 10 frt.

Belégzések Tüdő- és gégebajok.

Dr. Hecht

orvosi intézetében, Zrinyi-utca 3. sz.



494—1901. g. sz.

Arverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Birkás dűllőben fekvő katonai lövőtérén, továbbá a birkás dűllőbeli gyakorló tereken, az erdei örlak háta megett levő sátor kivételével és a ségai és birkás dűllőbeli téglaverő helyeken az égetett szeszesitalok és szesz kimerési jognak 1903. évi december 31-ig való bérbeadása iránt folyó év szeptember hó 23-án d. e. 10 óraker árverést tart.

Kikiáltási-ár: 100 korona évi bér. Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1901. évi szeptember hó 16-án tartott üléséből.

Kiadta:
Vannay,
aljegyző.



A nagyérdemű hölgyközönség b. figyelmébe.

A most életbe lépett törvény, hogy magán vevőket utazó nem látogathatja, bizonyára oly családoknál, ahol kelengyére szükség leend, az a fontos kérdés merül fel, hol lehet azt minden tekintetben megbízhatóan és méltányos áron beszerezni.

Ezen körülmény indított minket arra, hogy sok évek óta bevezett

kész női fehérnemű, valamint ágykészletekből álló raktárunkat

most **kiváló nagy** választékban felszereltük.

Elsőrendű összeköttetéseinknél fogva, abban a helyzetben vagyunk, hogy a legegyszerűbb kelengyét a legfinomabb kiállításig **azonnal a kész raktárról** vagy rövid időn belül szállítható.

Ezenkívül mindenkor dus raktárt tartunk **Siegl-féle vásznokból, Schroll-féle chiffonok, Regenhárt és Raymann-féle fehér és színes asztalneműek**, ugyszintén **Wein Károly és Társa késmárki áruit** eredeti gyári árjegyzék szerint.

Fehérnemünk a leggondosabban vannak kiállítva, a varratása kifogástalan.

Az általunk számos előkelő helyre szállított kelengyékért a legnagyobb elismerésben részesítettünk, mi-
ről bármikor referenciát szolgálhatunk.

Azon tisztelt vevőink, kik otthon óhajtják készíteni a fehérneműt, és nálunk szerzik be az anyagot hozzá, csak azoknak szolgálunk minta darabokat.

Jó házi varrónők nálunk mindig előjegyzésben vannak.

Amidőn még kérjük alkalmilag b. látogatásával szerencséséltetni

kiváló tisztelettel

Rosenblüh H. és Társa

Arad, Szabadság-tér és Forray-utca sarkán.

Városi és megyei telefon 206.

VALAMENNYI ÁSVÁNYVIZ KÖZT A LEGDUSABB KETTED-SZÉNSAVAS LITHION TARTALMU.

SZLATVINI ÁSVÁNYVIZ
ANNA-GYÓGYFORRÁS



Ezen kitűnő és kiválóan jóízű gyógy- és borvíz, mely kifogástalan töltés és kezelés mellett legolcsóbb is, kapható a forrástulajdonosnál:

MAJUNKE GÉZA, SZEPES-OLASZI

következő árakban:

40 LITERES, VAGY 50 0-6 LITERES PALACZK, REKESZENKÉNT 11 KORONA.
Bőrmintre visszaküldött palaczkok TÖLTÉSE REKESZENKÉNT 5 kor. 20 OBL.

1197

Jó minőségű könnyen kezelhető
borsajtók eladók

míg a készlet tart 1184

Panker Viktor

épület és műlakatos üzletében Arad, Fácán-utca 6. sz. Továbbá elvállal minden ezen szakba vágó munkák kivételét, u. m.: Takaréktűzhelyek, sir- és folyosó kerítések, gürödnyök, szabadon álló vaslépcsők, szabadon álló csigalépcsők kovácsolt vasból, vasajtók, vasablakok, ajtó és ablakvasalások bármely kivitelben, jutányos ár, pontos kiszolgálás, szolid izléses munka.

Nedves falszárításra vaikosarak napi-díj mellett bármikor kaphatók.

Ifj. Haggenmacher Henrik
Arad, Karolina-utca 7.

Budafok-kőbányai sörfőzde aradi sörfőzde-tára ajánlja

Dr. Telbisz János kir. keresk. törv. hit. vegyész ur által elősmert legkellémesebb üdítő és tápláló

Góliát maláta-sörét

saját töltésű palackjaiban.

Különösen mell- és gyomorbetegségek figyelmébe!

Dr. Telbisz János kir. ker. törv. hit. vegyész ur nyilatkozata:

„A Haggenmacher-féle Góliát maláta-sört vegyvizsgálatom alapján főleg magas extract és maláta ozukor (maltase) tartalma következtében a legkitűnőbb maláta-sörök közé sorozom” 1030

Vesszőszállítási hirdetmény.

A vezetésem alatt álló állami szőlőtelepeken a jövő év tavaszán szükséges mintegy 3 és fél millió szőlőoltó-vesszőnek szállítására ajánlati tárgyalást nyitok.

Szükséges lesz fajtánként több százezer Furmint, Hárslevelű, Ezerjő, Olasz risling, Szerémi zöld, Rajnai risling, Trimini, Fehér burgundi, Kövér szőlő, Sárga muskotály (Muscat Lunel vagy Frontignon) Erdei (fehér bakator) Piros bakator, Sauvignon, Semilon, Leányka, Kadarka, Blaufränkisch és Cabernet vessző.

A vesszők felerészben még a folyó év őszén, másik felerészben pedig a jövő év márcziusában lesznek szállítandók s vegyesen 8—14 mm. vastagoknak kell lenniök.

A szállított vesszők fajtaazonosságáért és érett és betegségtől ment voltáért, valamint a felajánlott vessző szállításaért szállító teljes felelősséggel tartozik.

Legalább százezer darab vesszőnek szállítása waggonokba szabadon rakva is történhetik, kisebb mennyiségű szállítmányok okvetlen ezrenként csomagoltan lesznek küldendők.

A kellően felbélyegzett szállítási ajánlatok f. évi október hó 5-ig nyújtandók be.

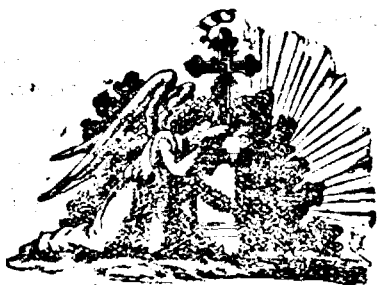
A csálai és baraczkai állami szőlőtelepek igazgatósága Aradon.

1233

Menrath és özv. Frankné Aradon.

19 év óta fennálló sirkő raktárunkat az idejéig

ujjonnan szereltük fel,



hogy a n. é. közönség mindennemű igényeit kielégíthessük, miért is nagy raktárt tartunk: fekete és zöld gránit, továbbá siánit labrador és több egyéb színű és fajta gránit siremlékekben, nemkülönben hazai fehér és esztergommegei vörös, tirói fehér, carrarai és abrozini

márvány siremlékekben.

Elvállalunk mindennemű kőfaragó munkát épületekhez, szobor munkát, temetői munkálatokat, ugyszintén ártézi-kut viz-medenczéket.

Midőn jutányos árak felszámításáról pontos kiszolgálásunkról a n. é. közönséget továbbra is biztosítjuk, kérjük, hogy minket, úgy, mint eddig szives pártfogásban részesíteni sziveskedjék.

Tisztelettel

Menrath és özv. Frankné.

1194

A KEFIR**gombával erjesztett tej**

a legjobb tápszert lábbadozó betegeknek és gyenge egyéneknek, mert a mellett, hogy nagy táperővel bír, a gyomorra gyakorolt enyhe izgatató hatásánál fogva az étvágyat és az anyagforgalmat növeli.

Nyáron behűtve kellemes

üdítő ital.

Kapható:

Dr. Singer János orvos és Rozvány György

576gyeszerben 292

sterilizált gyermektej, gyógy- és pasteurizált tej termelő intézetében
Aradon, Kossuth- és Batthyányi-u. sarkán.

A párisi és londoni hygienicus kiállításokon első díjakkal kitüntetett szépitőszert a

Hajós-féle

IBOLYA-CRÉME

Bámulatos rövid idő alatt eltávolítja a szepit, májfoltot, bíbrosot, bőrvörösséget és mindennemű arczisztálatlan-ságot.

Használata által kisimítja az arczon a ráncokat s ifju arczszínt, a bőrték fehérséget, gyöngédséget és üdeséget kölcsönöz és így a szépség ápolásánál eddig utólérhetetlen hatásu.

A Hajós-féle Ibolya-crème nem zsiradék és ennek következtében nappal is használható

Ára 1 tégelynek 50 kr.

Az Ibolya-crème hatását nagyban emeli az ugyanazon szerekből készült és rendkívül kellemes illatu

Ibolya-crème szappan a 35 kr.

Hajós-féle IBOLYA-TEJ

(Eau de Violette de Hajós.) Ezen hygienicus mosdóvíz az arcz, nyak, kark és kezeknek megkapó szépséget, fehérilló és róza színében tündöklő varázssos színi kölcsönöz. Egy üveg 50 kr.

A képzelhető legfinomabb és leggyöngédebb alkatrészekből álló, jól tapadó és teljesen ártalmatlan powder az

IBOLYA-HÖLGYPOR

Ára 60 kr. Kapható fehér, róza és crème színben. Készítményeim a párisi és londoni hygienicus kiállításokon, aranyérmekkel és diszoklevéllel lettek kitüntetve. — Sok hála-iratokkal elismerve!

Övasközlünk hamisításoktól. Kapható a készítő és feltalálójánál

Hajós Árpád

gyógyszerész és gyógyszerészeti laboratoriaműve.

ARAD, Andrassy-tér 22. szám, a megyeházzal szemben és VOJTEK és WEISZ utaknál.



GLÜCK JÓZSEF szoba-kárpitozás

és menyezetek gipsz-utánzatu dombormű diszítései vállalata
Aradon. Telefon 278.

A mai kor igényeinek megfelelően, az eddig gyakorolt szobafestés és mázolás munkán kívül elvállalok

szoba-kárpitozást, és a menyezetek

gipsz-utánzatu (Papier-Masche és Xylogenit-Stuck)

diszítéseiteket is, mely célra e szakmában tökéletesen képzett munkásokat tartok, tehát munkáimért teljes felelősséget vállalhatok.

A midőn a n. 6. közönség eddig irántam tanusított nagybecsű bizalmát és támogatását megköszönöm, kérem azt részemre továbbra is fentartani és becses megrendelésével kitüntetni.

Kiváló tisztelettel

995

GLÜCK JÓZSEF,

szobafestő és mázó

Arad, József-főhercegút 7.

Hölgyközönség szives figyelmébe!

Van szerencsém az igen tisztelt hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy helyben,

Szabadság-tér 3. szám alatt
egy a mai kor és igényeknek megfelelő
francia és angol

NŐI DIVATTERMET nyitottam.

Tapasztalataimat Londonban és Németországban több éven át szereztem, hol is mint szabász működtem, minek folytán a legmagasabb igényeknek is meg tudok felelni.

Elvállalok bármilyen

cosztümök, kabátok, gallérok és sport-costümök
készítését.

A n. 6. hölgyközönség szives pártfogását kérve, vagyok
Kiváló tisztelettel

VARGA KÁLMÁN

francia és angol női ruha-készítő

1241

Arad, Szabadság-tér 3. sz. II. emelet.

Előfizetési felhívás a

Waidmannsheil

szívmű lapra.

Képes folyóirat vadászat, halászat, iövészet és kutyanevelésről.

Waidmannsheil az összes vadászati lapok közül a legelterjedtebb újság Ausztria-Magyarországon. 386

Bükkölő kiállítás, jó cikkek, és remek képek.
Ára negyedévenként 2 korona.

Mutatványszámokat kívánatra ingyen és bérmentve küld a „Waidmannsheil” képviselőse Klagenfurtban.

Hirdetmény.

Magyarát hegyközség őszi rendes közgyűlése

a község háza termében

f. évi szeptember hó 21-én d. e. fél
11 órakor fog megtartatni, erre a
szőlőbirtokosság meghívatik.

Tárgyai:

1. Az 1902. évi költségvetési előirányzat megállapítása.
 2. Az ideai szüret határidejének megállapítása.
 3. Egyébb előfordulható indítványok tárgyalása.
- Magyaráton, 1901. évi szeptember 12-én.

Hegyközségi előjáróság.

HOFFMANN SÁNDOR

ARAD, Színház-épület.

„A fecskehez”,

Vászon és fehérneműek.

	Korona.
Rumburgi vászon (54 rőfös)	48.00—95.00
Creas és irrhoni vászon	9.50—22.00
$\frac{3}{4}$ alsó lepedő vászon méterenk.	1.30— 2.20
$\frac{10}{4}$ paplan lepedő „ ”	1.60— 2.80
Törülközők méterenként	—55—90
„ duczatja	7.00—12.00
Ásztali készletek 6 személyre	8.50—22.00
Női chifon, vászon és batiszt	
ingek	1.35—12.00
Női chifon Corsetta	2.00—12.00
Női alsó szoknya és nadrág	2.00— 9.00
Ágyhuzat chifon vagy vászonból	16.00—85.00
Alsó lepedő darabja	2.30— 3.60
Fegyházban kötött jó harisnya	
fekete és színes 3 pár	2.00
Zsebkenő ajour széllel	4.00

Az összes cikkek közül minták vagy egyes darabok legnagyobb készséggel vidékre is küldetnek.

Gyermek kelengye költségvetéssel kívánatra készséggel szolgátok.

200 koronás menyasszonyi kelengye.

	Korona.
6 db ing diszítve	21.60
6 db hálókötös himzéssel	20.40
6 db nadrág	19.20
3 db alsó szoknya	13.20
12 db zsebkenő fehér vagy színes	8.—
12 pár harisnya fekete	13.20
2 ágykészlet szépen kiállítva	28.—
6 db nanking tollhuzat	10.60
6 db alsó lepedő	17.20
2—6 személyre damast készlet	18.80
2 kávé teríték színes	9.20
12 db törülköző, szépségi	12.—
12 db konyharuha	4.80
12 db portörő különböző puha	5.—
2 db nyári paplan	8.60
összesen korona	210.—
5 százalék pénztári kedvezmény	10.—
Netto összeg korona	200.—

Menyasszonyi kelengyék rendelésre
200—2000 koronáig.

974

Legszébb özérna osipkék és himzések nagy választékban.

Valódi „Schroll“-féle chifon gyári áron, végben vagy méterenként.

Elvém: Nagy forgalmat olcsó és szolid áruk mellett elérni.

Alkalmi vétel: 1 vég angol fonál 17 korona.

Városi és megyei telefon szám 10.

Alapított 1845.

Férfi-, fiu- és
gyermekruha telepe

tisztelettel ajánlja elősmert

legjobb minőségű árukat.

Nagy választék

bel- és külföldi
gyapju-szövetekből.

Mérték szerinti megrendelések BUDAPESTEN saját műhelyeimben kifogástalan kivitelben készíttetnek. 124

Telefon 457.

Alapított 1845.

Telefon 457.

Borossebesi uradalomban
makkoltatás van
kiadó

körülbelül 1000 darab sertésre.

Bővebb értesítést ad az uradalmi felügyelőség Borossebesen. 1239

Városi és megyei telefon 387.

BRAUN N. A.

festék és kenczeraktárak

ARADON, 1238

József főherceg-ut 12. és Forray-utcza 7.

Ajánl saját gyártmányu olajfesték- és fenyőmázakat s minden e szakmába vágó cikkeket legjutányosabban.

Miután 1901. november hó 1-étől üzletemet

Boros Bóni-térre, a Széchenyi gózzalomban szemben helyezem át, e miatt a raktáromon levő áruimat mindaddig mérsékeltébb árak mellett fogom elárúsítani.

Pontos és szolid kiszolgálást
A Braun N. A.-féle 1237

Amerikai padlózománcz készítője.

Ezen padlófénymáz szagtalan, mosható és rögtön szárad. 1 kgr. 90 kr.

Vidéki rendelések postafordultával.

Varga Kálmán női ruhakészítőnél

Szabadság-tér 3., II emelet

alkalmazást találnak

elsőrendű férfi-szabók női munkára,
továbbá kitűnő

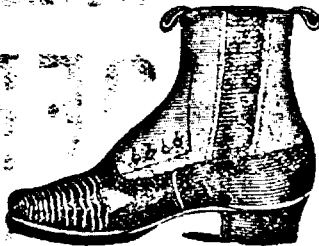
derék-varrónők

a legmagasabb fizetés mellett.

Ugyanott jó családból való tanulóleányok felvétetnek.

ÚJ

czipész-üzlet.



Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozni, hogy **Aradon, Szabadság-tér 4. sz. a.** (Pölzl-kávéház mellett) egy mintaszerű uri és női

czipész-üzletet

nyitottam.

Sokoldalú szaktapasztalataim alapján azon kellemes helyzetben vagyok, hogy készítek a nagyérdemű közönség legmesszebb menő igényeinek megfelelő czipőket, valamint czipőkülönlegességeket, ugyancsak beteg lábakra orthopéd czipőket és a hadsereg bármely fegyvernemének szükséges lábbeliket előírás szerint.

A fent említett tényeknél fogva vagyok bátor a nagyérdemű közönség szives pártfogását kérni.

Tisztelettel

Seelinger M. Andor,

czipész-mester

Szabadság-tér 4. szám.

1242

Pankotai

(Bokréta-hegyen)

3 magyar holdas

szőlő, terméssel,

épülettel és edénnyel

azonnal eladó.

Czim a kiadóhivatalban. 1294

Az iskolaév kezdetével

ajánlok az iskolai iktuságnak mindennemű füzeteket, író- és rajzszereket, rajzeszközöket stb. legnagyobb választékban.

Helyes kiszolgálás a legrendesebb árak mellett. 1105

BLOCH H.,

papirkereskedése

Arad, Andrassy-tér 18.

KOCH DÁNIEL

kerékpár és varrógépraktár, viihányos csengő berendezési intézet.

Deák Ferencz-utcza 42.

Nagy javító-műhely!

Mindennemű

kerékpárok és varrógépek

kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók. 665

Arad és vidéke legnagyobb kizárólagos

női felöltők

áruháza.

Legújabb kivitelben

angol doubl gallérok, Japuettek és Paletók.

Leány-kabátkák és köpenyegek

nagy választékban. 1241

Jutányos árak! Alapított 1870. Telefon 238.

STERNA

Aradi nyomdarszvénytársaság könyvnyomdája.